

Lietuva ir Lenkija Vėl Tautų Lygoj

TAUTŲ SAJUNGA PRANEŠĖ, KAD JI SVARSTYS LIETUVOS LENKIJOS BYLĄ.

KAUNAS, (Elta). Tautų Sąjungos generalinis sekretorius Droumondas pranešė Lietuvos vyriausybei, kad lietuvių lenkų klausimas įrašytas į Tautų Sąjungos tarybos darbų tvarką, kartu užklaudamas, kas

sesijoje atstovaus Lietuvai, Lietuvos vyriausybė atsakė, Lietuvai atstovaus ministeris pirmininkas ir užsienių reikalų ministeris prof. Voldemaras.

NAUJAS LIETUVOS PASIULYMAS LENKIJAI

Prekinio susisiekimo sureguliuojimas.

„Vossische Zeitung“ rašo, kad Lietuvos vyriausybė, kaip praneša iš tikrų šaltinių, artimiausiomis dienomis pasiūlys

Varšuvon naujus pasiūlymus apie prekinio susisiekimo tarp Lietuvos Lenkijos sureguliuojimą. Tai esą liečia klausimus, kuriais buvo tariamasi Karaliaučiaus konferencijoje.

KARO PAVOJUS PIETŲ AMERIKOJ

Bolivija ir Paragvaj visai gautas muštis. Vašingtone susirinko skubi Pan Amerikos Konferencija.

Kaip tyčia, kada Hooveris ant didžiausio karo laivo važinėjasi po Pietų Ameriką „taikos dvasia“, tenai kairkuros respublikėlės pradeda už kalnierių svertis. Susikivirėjo Bolivija su Paragvaj del sienų ir smarkiai susirėmė. Bolivija pagrobė vieną Paragvajaus pasienio fortą, užmušė ir sužeidė burj kareivius, diplomatiniai šantykiai nutraukti, astovai išvažinėjo, Bolivija net išvarė Urugvajaus atstovą ir ruošia karštas demonstracijas, visai kaip ir didelė šalis, kada imperializmo karštis apsidė. Vašingtone extra susirinko apie 21 valst. konferencija Pietų Amerikos klausimams ir, beabejo, Boliviją apims po pažaščių.

Bulgarijėj prasidėjo gyvenimas po ilgesnio Liapėvo valdžios autokratiško gaspadaravimo. Opozicijos partijos konvencijoj priimta aštri rezolucija, kur nurodoma, kaip valdžia pati provokuoja politinį terorą, trempia žmonių laisvę ir pamnyne konstituciją po kojų. Pranešama, kad karalius Boris neoficialiai davęs seimui suprasti, kad permaina kabineto bus padaryta.

Pilsudskis Ruošia Vilniui ir Galicijai Autonomiją?

N. Y. Times gavo iš savo korespondento Jerzy Shapiro iš Varšuvos korespondenciją, kur aprašoma, kaip dabar Lenkijoje madoj dueliai; šaudymosi ir kardais braižymosi karštis dabar veik jau pasiekė tų laikų, kada Lenkijai žlugstant slakta šaudydavosi; net seimo narys pulk. Slavek iššaukė socialistų vadą Niedzialkowskį pasišaudyti. Seimas labiau užsiėmęs duelių klausimu, kaip biudžetu.

Pilsudskis pats savo asmeninėj priežiuroj ruošias autonomijas Vilniaus kraštui ir Galicijai, sulig kurios vietos gyventojams busanti suteikta plati savivaldybės teisė, ir kaip ne Varšuvoj manoma, laimingesnis gyvenimas. Lenkų opinija esanti pradėta tai reformai paruošti, ir delto Pilsudskis labiau pradėjęs remti premjerą Bartelį, kaip savo kardininkus. Matyt, tos rušies reformos ir Pilsudskiui nelengva būtų pravesti.

PIRMASIS SANDAROS KONCERTAS bus Ned., 16 GRUODZIO 16 Pradžia 4 valanda p. p. LIETUVIŲ AUDITORIJOJE, 3133 South Halsted Street

Lenkai Pradėjo Platinti Proklamaciją Lietuvoj.

Šiomis dienomis daugelis Kauno gyventojų ir įstaigų, o taip pat gyvenantieji provincijoj žymesni asmenys gavo vokuose lenkiškus atsišaukimus. „Broliai lietuviai“. Ant voko kairioj kertėj užspausta kurios nors firmos štampos ar ant spaudas. Labai daug atsišaukimų inž. Putrimo firmos. Kaip gavo tas antspaudas — nežinia. Manoma, kad lenkų agentai tokias štampos pas graveorius yra pasidarę arba iš įstaiigų slapta paėmę štampos ir suantspaudavę vokus. Kriminālė policija veda kvotą.

PROKLEMACIJOS.

Policininkai rado Malunų gatvėj išmėtyta komunistų proklamaciją.

PERMAINOS VYRIAUSYBĖJE

KAUNAS, (Elta) — Respublikos Prezidento aktu Susisiekimo ministerijos valdytoju nuo lapkr. 25 d. paskirtas ats. pulk. leit. Variakojis.

Respublikos Prezidento aktu gen. leit. Daukantas, jam

Krikščionių Ukininkų Sąjungos Bankrotas

Pieno sąjungos vyriausia galva agr. Valatka sako, kad sąjunga turinti apie 26,000 litų deficitą, iš jų 20,000 litų esą užsilikę iš 1927 metų. Nuo š. m. balandžio mėnesio sąjunga gyvenanti be nuostolių.

Tačiau kreditų Inspekcijos inspektoriaus, kuris darė reviziją, pranešė, kad esą padaryta nuostolių apie 87,000 litų. Sąjungos valdyba siūlė nuostolius padengti iš rezervų. Kreditų inspekcijos atstovas nurodė, kad išlaisdus esančios didesnės už rezervus ir nėra iškopadengti nuostolius.

Nuostolius, žinoma, turės padengti pieno perdirbimo bendrovės. Bet bendrovės, kaip tokioms, nieko neturi, viskas narių. Vadinasi, visus nuostolius turės padengti pieno perdirbimo bendrovių nariai — ukininkai.

Galimas dalykas, kad kaip sako autoretingai šaltiniai, padarius pagrindinius patikrinimus, nuostoliai, gali pasirodyti net dvigubai didesni.

UKININKAS DEL NEDERLIAUS IR VARGŲ APLEIDO ŠEIMĄ.

ŽIDIKAI. Praeitą pavasarį daugumas Mažaičių kaimo ukininkų ėmė vasarojaus sėklas iš žydų. Dabar, atėjus rudeniui, visi skoliniojai kimba ir skolininkus. Bet, del blogų metų ukininkai neturi iš kur skolas išmokėti. Skoliniojai ima paskutinius gyvulius. Vienas šio kaimo ukininkas, del minėtų priežaščių, išsižadėjo savo šeimos, apleido ją ir pats kaž kur be žinios dingo.

PABĖGO KALINYS

Spalių 25 d. iš Raseinių areštoto namų pabėgo paltinis kalėnys. Tai jau ketvirtas iš eilės pabėgo iš to namo.

Andriaus Šliakio Dovaną Lietuvos Vaikams

Teko patirti, kad Cicerio gyvenantis geras lietuvis Andrius Šliakis padovanojo ir pasiuntė Lietuvon baptistų lietuvių neturtingiems mokslą einantiems vaikams du šimtus (200) bačiukų. Tik įsivaizdinti galima, kokia brangi dovana bus Lietuvos vaikučiams. Ten dažnai galima girdėti tėvus nusiskundžiant, kad negalį vaikų į mokyklą leisti, nes negalį išgalėti įtaisyti batus. Tad du šimtai vaikučių, tai visas batalionas bus dėkingi gerb. Šliakiui, dar daugiau — ir jų tėvai tai pat. Kad taip daugiau atsirastų tokių gerų tėvynainių, tai žiūrėk Lietuvoj labai greit būtų be jokios priedartos įvestas visuotinis mokslas.

Surado Sibirijoj Nukritusį Milžinišką Meteorą.

Virš 100 mylių apylinkė visai sunaikinta.

Lietuva Gelbstisi Nuo Blogų Metų.

Lietuvos žemės ūkio rumai iš savo samatos yra apsiėmę sutaupti apie pusę mil. litų kredituoti ukininkams pašarams pirkti. Šimtą kitą tukstančių litų prisiėmė sutaupti žemės ūkio ministerija.

Bet to, žemės ūkio Rumai prašė vyriausybės paskirti 10 — 12 milijonų litų specialiai nukentėjusiems nuo lietingo o-ro šiaurės apskričių ukininkams kreditų pavasario sėjos reikalams.

Turime omeny, kad kreditu teks aprūpinti labai didelius ukininkų skaičius ir skirtų pinigų neužteks, todėl kreditas bus duodamas tik tiems nukentėjusių sričių ukininkams, pas kuriuos šiais metais neužderėjo javai ir kurie iš savo ūkio negali padaryti pajamų sėklai įgyti ir be kreditų pavasarį negalės laukus įsėti.

Badaujančios Kinetės Parduoda Vaikus.

10 m. mergaitė — 100 frankų
15.20 m. mergina — 500 frankų.

Iš Kinijos sostinės Pekino pareina baisios žinios. Badas Kinijoj plečiasi ir gresia didžiausiu visam kraštui pavojum. Viešpatauja ligos. Gyventojai iš vienu vietų bėga į kitas; prasidėjo užpuolimai. Badaujantieji į nieką nežiuri, su nieku nesiskaito, nebijo mirties pavojų, nes ta pati mirtis žiuri jiems į akis nuo bado.

Pekino apylinkių gyventojai paskutiniu laiku pradėjo pardavinėti vaikus: atveda turgun ir parduoda.

Motinos parduoda dukteris: 10 metų mergaitė kainuoja 100 frankų, 15 — 20 metų — 500 frankų. Badas auga, o pagalbos nėra.

ATSIRADO NAUJAS KARALIUS Į ALBANIJOS SOSTĄ

Nespėjo naujasis Albanijos valdovas sušilti savo sote, o jau ruošiamasi jį nuverstis. Atsirado naujas pretendentas.

Jau kelios savaitės vienas Ispanijos miestely prie Biskajoj įlankos kasdien eina slapsti susirinkimai; ruošiamas sąmokslas Achmed Zogui nuverstis. Ispanų policija samokslininkų nesudraudžia, nes žygiai nėra nukreipti prieš Ispaniją.

Naujasis pretendentas turjis į Albanijos sostą istorinių teisių.

Italų Renesanso laikotarpio princesė Irena, Durcco gersogdo dukterė ir Albanijos karalienė pateko į turkų nelaisvę. Donas Lui, Navarros infantas savo brolio Karolio 11 pade-

damas, ją iš nelaisvės išvada-vo, atkovojo Albanijos sostinę, užėmė sostą ir kelis metus valdė kraštą.

Dabar senuose archyvuose rado, kad Ispanijoj dar tebe gyvena Dono Lui aniniai. Vienas jų, baronas Beorlegi bičiulių įkalbėtas nutarė pareikšti savo teises į Albanų sostą.

Mažytis Ispanijos miestelis per keletą savaičių pasidarė samokslininkų lizdas. Vietinės aristokratinės siuva karališkąją vėliavą, o vietinis kompozitorius parašė albanų tautai himną, kurį miestelio choristai mokosi, kad galėtų pagiedoti per „Karaliaus“ vardines, kurios įvyks šiomis dienomis.

Naujas sosto įpėdinis turi 32 metus amžiaus.

vietas ir 3 pažeminti. Chicago Avenue distrikts taip išvalytas, kad bepalikio tik viena katė ir dženitorius; visi kiti atiduoti grand Jury tardymui. Be to dar paliepta perkelti 19 leitenantų, 32 saržantų ir 364 policininkai ir 6 policijos operatoriai.

Pastaru laiku Chicagoje pastebimas ir pačių raketerių bei banditų tarpe didis sujudimas: jau įvyko keli užmušimai, kur patys patamsių agentai nukauna savo sėbrus, bijodami, kad pagauti neišduotų jų paslapčių.

Asistatydino „Draugas“ Uljanovas.

Iš Maskvos praneša, kad tenykštė spauda keliomis eilutėmis pranešė, jog Maskvos komunistų partijos komiteto sekretorius Uljanovas „jam pačiam prašant paleistas nuo komiteto sekretoriaus pareigų ir jo vietą užėmė Draugas Molotovas“. — Sekretoriai komunistų partijoj Rusijoj užima pavčiaus atsakomiausias vietas, tad Uljanovo atstiatydinimas reiškia, kad pasitraukė vienas stambiausių komunistinių buožų. Priežastys nepaoduamos, bet spėjama, kad Uljanovas gavo pasitraukti už „kontrarevoliuciją“, kadangi pastaruju laiku jis parašęs į „Rabočaja Gazieta“ keletą kritikuojančių straipsnių.

VIS NERIMSTA.

Anapus demarkacijos Valkininkų rajone lenkai ginkluoja atvykusius iš Lenkijos šaulius. Jiems išduodami šautuvai ir kartą per savaitę daroma karo mankšta.

UKRAINIEČIUS ENGIA

Lapkričio 1 d. Lvove suimta 40 ukrainiečių padėti kalėjimam. Visi suimtieji kaltinami valstybės išvadavimu. Policija pas ukrainiečius tebedaro kratas.

UZMUŠĖ IR APIPLĖSĖ.

Spalių 24 d. Padovinio valkėčių, Daukšų kaimo gyventojai prie Plynų kaimo laukuoje rado užmuštą ir apiplėštą pilietį Neverauską iš Amalviškių kaimo. Žmogžudis, tikimasi pavyks sugauti.

Chicagoje Pašalinta Jau 9 Kapitonas ir 321 Policijos Tarnautojai.

CHICAGO, ILL. — Naujasis policijos komisijonierius William Russell pradėjo generalį Chicagos valymą nuo visokio puvimo; jau paliesta virš 300 policijos tarnautojų, 6 kapitonas perkelti į tolimas

Lietuvos Zinios

Lietuvos Paskola Amerikoj?

Gandai apie paskolos prašymą.

Amerikietis V. M. Klausutis rašo "Liet. Zin.":

Taipgi sugrįžę iš Lietuvos pasakoja, buk, Lietuvos vyriausybė rengiasi prašyti paskolos pas Amerikos lietuvius. Teko kalbėtis su grįžusiu Bostono lietuviu. Iš jo patyriau, jog šis gandas, pirm negu pasiekė, buvo girdimas Kaune. Buk, Lietuvos vyriausybė mananti užmegsti artimus santykius su Amerikos lietuviu ir tuo būdu skiria naują atstovą. To paskyrimo tikslas būtų paskola, kuri anot p. M., yra būtina reikalinga Lietuvai.

Bet kyla klausimas, ar bus pasėkmingas žygis Lietuvos vyriausybės susitarti su Amerikos lietuviu, tikslu gauti iš jų paskolą Lietuvai. Čia tenka labai abejoti.

Amerikos lietuviai pinigų turi ir lengvai gali tą milijoną dolerių paskolinti. Kiek anksčiau yra paskolinę daugiau negu milijoną. Bet nūnai tokio pasiūlymo pas amerikiečius nebus, nes Lietuvos vidaus politinės sąlygos pastojai tam keičia. Amerikos lietuviai nauji žiūri į Lietuvos valdomą aparatą labai skeptiškai, daugumoje jie vadina dabartinę vyriausybę "de facto", laukia naujų Seimo rinkimų, pastovios valdžios. Kol Lietuvos vidaus tvarka nepasikeis, amerikiečiai lietuviai vargu stos bendradarbiauti su valdžia, nepaisant ar jiniai bus vienos ar kitos, partijos žmonių rankose.

Todel patartina Lietuvos vyriausybei kreipti dėmesį į šį faktą. Lietuvos vyriausybė, pirm konsolidavimo Amerikos lietuvių jėgas ir opinijas, turėtų konsoliduoti Lietuvos vidaus politinę padėtį ir kreipti valstybės vairą demokratine linkme. Tuomet tik pasiseks bendradarbiauti su Amerikos lietuviu ir rasti jį tarpe ne tik morale, bet ir didelę materialinę paramą Lietuvos Respublikai. Kito kelio lietuvių tautos vienybei kovoje už Vilniaus krašto atvadavimą ir stabilizavimą Lietuvos ekonominės ir politinės padėties negimato.

Tačiau reikia įvertinti vyriausybės pageidavimai: jungti užsienio ypač Amerikoj gyvenančius lietuvius, su Lietuvos lietuviu bendriems darbams ir labai atgimusios Lietuvos valstybės.

— V. M. Klausutis.

UZPUOLIMAS TIES NAUJAI ALEKSOTO KAPAIŠ.

Už Aleksoto, ties naujais kapaish, buvo apiplėstas bevažiū. Jantis iš Kauno į Prienu pl. Veberas Mauša. Nežinomi plėšikai atėmė iš jo 420 litų pinigų. Šiomis dienomis kriminalinė policija nustatė, kad šį plėšimą padarė neseniai likviduotos vagių gaujos vadai Karpavičius Kazys ir Zemaits Jurgis, kurie dabartiniu laiku laikomi Kauno s. d. kalėjime už 77 papildytas vagystes. Nustatyta, kad Karpavičius su Zemaičiu tą naktį kada važiuo Veberis, išsoko iš krumų ir sustabdyk Tą Kosuli.

Sustabdyk Tą Kosuli.

vėl miegok gerai kas nakt BUDDY'S COUGH SYRUP

tai padarys.

Prisiūskite savo vardą ir adresą kartu su 50 c. žemiau paduotu adresu ir vie. ną bonkute BUDDY'S bus pasiūsta jums tuojau.

JAYAY LABORATORIES
12 Home Avenue,
Medford, Mass.

stabdė bevažiūojantį Veberį. Zemaits iškratė Veberio kišenius paimdams pinigines su pinigais. Pagaliau įbauginę ir įgrasinę Veberį liepė atsigržtant važiuoti atgal į Kauną. Kvota perduota Kauno V Nuo vados Teismo Tardytojui.

ATVYKO AMERIKOS LIETUVIŲ EKSKURSIJA.

Vakar "Liet. Zinių" redakcijoj apsilankė b. "Vienybės Lietuvininkų" (savaitinio) ir vėliau "Vienybės" (3 į sav.) redaktorius p. J. O. Sirvydas su žmona. Pereitą penktadienį jis Lietuvon atvažiuo su Amerikos lietuvių ekskursija, kurioje be pp. Sirvydų, yra pp. Rupšys iš Filadelfijos, Čepionienė iš Bruklino, J. Stakauskaitė iš Filadelfijos, J. Raščius su šeima iš Rorčesterio, Tumsis Vest Virginijos, Bernotienė iš Jolief, Bernotavičius iš Rorčesterio, p. Gudžiūnas, p. Bortkevičius ir k.

Daugelis jų maną pasilikti Lietuvoj: kai kurie Kaune ruošiasi atidaryti krautuves.

P. Sirvydas su žmona nutaręs kol kas apsigyventi Južintų miestely, Rokiškio apskrityje. Porą dienų jie pasilieka Kaune, kame gyvena p. Sirvydo brolis — Jankaus gat., nr. 26.

NUSOVĖ PRO LANGĄ.

Daugių valščiu, Geideckonių kaime pro langą savo bute buvo nušauta Kristina Gaičienė, 46 metų moteriškė. Nukauta iš rusų kariškio šautuvo. Žmogžudys nesuimtas.

Temykite į Dovanas!

Kurie užsirašys "Sandarą" metams prisiūsdami \$2.00, tas gaus gražių dovanų, bakšą lais kams rašyti popieriaus su konvertais. Turim dvejetą spalvų: šviesiai mėlynu ir šviesiai rausvų. Pažymėkite, kurios spalvos norite. Laiskai labai gražūs, kaip tik kalėdinius pasveikinimus siuntinėti. Dovanas duosim iki Naujų Metų, 1929. "Sandara" į Lietuvą \$3.00; Amerikoj \$2.00. Siūskite pinigus registruotame laiške arba money orderiu.

A. S. KULBIS,
1546 E. 33rd St.
Cleveland, Ohio.

Sandaros Stotys:

- J. Sekys,
177 Park Street,
Hartford, Conn.
- P. A. Dėdinas,
96 Millbury Street,
Worcester, Mass.
- A. J. Katkauskas,
372-376 Millbury St.,
Worcester, Mass.
- M. Paltanavičia,
14 Vernon St.,
Worcester, Mass.
- J. J. Urbszo,
101 Oak Street,
Lawrence, Mass.
- M. Švitra,
135 Newbury St.,
Lawrence, Mass.
- J. L. Kasmauskas,
327 E. Street,
So. Boston, Mass.
- S. Gogis,
38 Wayman St.,
Stoughton, Mass.
- P. Narvydas,
114 Union Ave.,
Brooklyn, N. Y.
- "Vienybė", Pub. Co.
193 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.
- "Dirva",
6820 Superior Ave.,
Cleveland, Ohio.

Demokratija Pasilieka Pozicijose

EUROPOS POLITINĖ APŽVALGA
PAGAL CHARLES BEARD

Neseniai buvęs vokiečių kaimo Vilhelmas paskelbė savo piktas atakas prieš demokratizmą, kurias Amerikos žurnalas mielai atspausdino. "Vargšas Vilhelmas savo staką gali parduoti tik Amerikoj, nes jo naminis marketas jam nebeprieinamas", pastebėjo į tai vienas naujosios kartos vokiečių mokslininkas.

Kartais tenka matyti ir kaimo kurioj mūsų lietuvių spaudos dalyje mielai perspaušinamas atakos geimus ir kaimo rinktinių asmenų idiotiškas antikas prieš demokratizmą. Ta žodžių mankšta yra gana sena; tai yra bandymas atsukti prieš demokratizmą tuos pačius ginklus, kuriais seniau kovota prieš monarkiją ir autokratizmą, ir jų supuvimą. Tačiau kiek tas ginklas buvo tinkamas savo vietai savo laiku, tiek jis yra tik žaishlas, kada atkreiptas prieš demokratizmą.

Demokratija yra prasidėjusi tik devynioliktoje šimtmeityje. Tai yra realus apsišėikimas, išsivystęs palengva su išaugimu laisvos agrikulteros, komercijos, mašinerijos, ir mokslo, aciu moderniškos ekonomijos pergalei ant feodalizmo. Demokratija yra tampriai surišta su spausdinamosiomis mašinomis, kurių leidžiami laikraščiai platina ir skleidžia jos idėjas neatsižvelgiant jokių cenzurų; su mokyklomis, su gelžkeliais ir keliavimu, kurie lauzo kaimo gyvenimo ignoranciją ir tamsumą; su automobiliais ir skraidomomis mašinomis, kurie artina visą pasaulį; su tise laisvos imigracijos, į kurią veržiasi kaimiečiai ir amatninkai; su miestais ir jų kylančiu intelektualiu gyvenimu; su telegrafu, kabeliais, telefonais ir radio; su produkcijos padaugėjimu; darbo unijomis, keliančiomis teises ir galia pramonės darbininko; su biznio plėtimosi, kuris negali žydyti pre autokratiškos ir neatsakomingos valdžios, priklausančios nuo valdovų asmens upo.

Visi tie dalykai tegul yra indiferentiški, tačiau jie yra priešingi monarkijos ir aristokratiškos formai. Mokslas biznis ir darbas neklausia gilmimo kilmės nei luomo; jie ieško ir auklėja talentus, nesvarbu, kur juos suranda.

Priešingai, palyginus šalis, kur demokratija žydi, rasime, kad tai yra kraštai su laisvu žemės ukiu, mokslu, mašinerijomis ir lygiomis progomis ekonomijos lauke. Šiai klasei priklausio Vokietija, Prancuzija, Skandinavijos valstybės: Švedija, Norvegija, Danija, Austrija, Jungtinės Valstybės, Kanada, Australija ir gal būt Japonija, kuri neseniai jau suteikė visiems vyrams balso teisę.

Austrija dar monarkijos laikais suko į demokratijos pusę; tiesioginis vyrų balsavimas jau buvo įvestas 1907 m. Pokarinė revoliucija ten įvedė visuotiną balso teisę abiem lytims. Vokietijoj liaudies valdžios evoliucija buvo trukdoma monarku ir dvarionų, remiamų stambios buržuazijos, bet naujųjų konstitucija iš 1919 metų nustatė "visuotiną, lygią, tiesioginę ir slaptą balsavimo teisę visiems vyrams ir moterims virš 20 metų amžiaus, sulig principo proporcionales atstovybės". Visai panašiu būdu parašytos ir kitos Europos valstybių konstitucijos, kurios tapo išleistos po karo.

Net Sovietų Rusijos konstitucija, padaryta liepos mėn. 1918 metais, kalba apie "proletariato diktaturą", įvestą kaip "asižvelgiant į perėinamo periodo reikalą", ir nors išskir-

Tiesa, demokratija yra labai komplikuoatas socialinių santykių audinys, sistema, lanksti praktikoje, kuri pakeičia paveldėjimą ar kariškos valdžios autoritetą oficialiais tiesioginiais ar netiesioginiais rinktais laikas nuo laiko, su pagalba rinkimų, kuriuose dalyvauja žymus skaičius žmonių, kaip žmonių, bet ne kaip kokių ekonominių dvikvoj. Delto, neišvengiamai, joje pasireiskia nuomonių skirtumai, partinis utonagizmas, pasidavimas daugumos nutarimais, ir galop net užvilkinimas ir silpnėjimas.

Į šiuos silpnumus ir bado demokratijos priešininkai "tautos vadų" ieškotojai. Bet pažvelkime į tas šalis, kur "demokratija susmuko" ir diktatu ra žydi klesta ši valanda. Pamatsime, kad tos visos šaly priklauso feudo-klerikalinei rušiai, kad tas diktaturas "pradžidimas" įvyko visai ne del gyventojų susipratimo ir jų pasirinkimo, o paprasčiausiai del to, kad jie tebebuvo visai tamsūs, atsilikę ir nekulturingi.

Rusijoj mokslas ir pramonė 1917 metais nebuvo įtekmingi; liaudies masės buvo tamsūs valstiečiai valdomi autokratų, dvarponių ir autoritatyvės bažnyčios. Vengrija buvo lygiame laipsny su Rusija. Didžioji dalis Lenkijos ir Lietuva priklausė Rusijai ir buvo pripriantinos prie rusiškos ekonomijos tvarkos. Kuomet Mussolini pasigrobė Italijos valdžią, dauguma Italijos vyrų ir moterų virš 9 metų amžiaus buvo žemės darbininkai arba surišti su žemės ūkių užsiėmimu. Virš pusės žmonių po 20 m. amžiaus nemokėjo, skaityti nei rašyti; autoritatyvė Rymo katalikų bažnyčia teikė jiems valstybinę religiją; ligi pat 1920 metų pusė suaugusių neturėjo rinkimo teises ir neturėjo supratimo apie teisę pačiai tautai valdyti.

Ispanijoj, kitoj klasiškoj diktaturos šalyje, trys penktadaliai 1910 m. nemokėjo skaityti nei rašyti; penkis kartus didesnė dalis žmonių buvo užsiėmę žemės ūkiu, kaip pramonė; išskiriant apie 30 tūkstančių protestonų, žydų ir skeptikių, visi gyventojai buvo karšti šalininkai Rymo katalikų bažnyčios.

Priešingai, palyginus šalis, kur demokratija žydi, rasime, kad tai yra kraštai su laisvu žemės ūkiu, mokslu, mašinerijomis ir lygiomis progomis ekonomijos lauke. Šiai klasei priklausio Vokietija, Prancuzija, Skandinavijos valstybės: Švedija, Norvegija, Danija, Austrija, Jungtinės Valstybės, Kanada, Australija ir gal būt Japonija, kuri neseniai jau suteikė visiems vyrams balso teisę.

Austrija dar monarkijos laikais suko į demokratijos pusę; tiesioginis vyrų balsavimas jau buvo įvestas 1907 m. Pokarinė revoliucija ten įvedė visuotiną balso teisę abiem lytims. Vokietijoj liaudies valdžios evoliucija buvo trukdoma monarku ir dvarionų, remiamų stambios buržuazijos, bet naujųjų konstitucija iš 1919 metų nustatė "visuotiną, lygią, tiesioginę ir slaptą balsavimo teisę visiems vyrams ir moterims virš 20 metų amžiaus, sulig principo proporcionales atstovybės". Visai panašiu būdu parašytos ir kitos Europos valstybių konstitucijos, kurios tapo išleistos po karo.

Net Sovietų Rusijos konstitucija, padaryta liepos mėn. 1918 metais, kalba apie "proletariato diktaturą", įvestą kaip "asižvelgiant į perėinamo periodo reikalą", ir nors išskir-

ria nuo teisių žymią dalį gyventojų, kaip turinčių nuosavybę arba priklausančių tam tikroms klasėms, tačiau daliai, kad ir fiktyvė balsavimo teisę turėjo palikti, tai rinkimus į sovietus.

Fašistai, kad ir kai kaip juokiasi iš demokratijos ir liberalizmo, tačiau ir jie visose savo konstitucijos "reformose", neišmetė gegužės mėn. įvestojų aukščiausiojo fašistų taryboje, nepaniekina visiška rinkimū ir neišdrįsta atiduoti be sąlygų visos valdžios į Mussolini ir jo pasekėjų rankas. Nei Ispanija, pergyvenusi diktaturos sezoną, nebenori pasilikti vieno žmogaus autokratiškos; dabar net diskutuojama grąžinti konstitucijos forma, su kokiais rinkimais, balsavimais.

Nors Sovietų Rusija buvo bandžiusi padaryti beteisais visus turinčius nuosavybės gyventojus, tačiau vėliau ji turėjo sušvelninti savo žiaurų eksperimentą, ir Italija su Ispanija, girdėti, nebenori apribuoti balsavimo teises naudoti vien tik aristokratų aukštomis nuosavybės kvalifikacijomis. Tad matome, kad net tose šalyse, kurios "gėrisi" diktatūromis, ne norima pašrinkti tarp demokratijos ar nedemokratiškos, o tik šokinėjama nuo vieno gyventojų dalyvavimo kraštutinumo prie kito.

Po didžioji karo politinė demokratija smarkiai puolama iš 4 pusių: Proletariato diktatūros šalininkų, vidurinių klasių diktatūros, nacionalistinių partijų, pataikaujančių monarkams ir savotiškų revoliucionierių, siulančių įvesti tam tikrus ekonominius parlamentus. Bet pavyzdys parodė, kad nei viena šalis tačiau nepasėkė Sovietų Rusijos pavyzdžiu. Maskvos valdovų laimėjimuose pastebodu nebuvo nieko tokio stabuklingo, kas būtų galėję pripildyti entuziazmu kitų kraštų proletariatai. Nei vienoje tų šalių, kur prieš karą buvo demokratinė tvarka, bolševizmas nepadarė daugiau, kai tik silpną pėdsaką viešojo nuomonės paviršiuje. Rusija savo įtaka visur mažėja ne didėja; Vokietijos komunistų judėjimas turi daugiau tik internacionalines teorijos pobūdį, ne kaip troškima pasekti maksviečių "laimėjimų" keliu. Anglija sutraukė su Sovietais santykius, nieko neatsitiko. Kinija, kuri ano Trockio, buvo gatavas kęsnys, tačiau nepridėjosi trečiojo internacionalo pamoskų, net negirdėtai įžeidė pačią Sovietų ambasada Pekine.

Tiesa, komunistai dar lyg ir turi pasisekimo daryti turbelių Anglijai Azijoj, bet tai nieko nauja; pusiau laukinėms Azijos tautoms komunizmas gali būti ir naujiena, bet jis nieko negali įtikinti pasaulio darbininkų susipratuose organizacijose.

Italija stovi toje pat pozicijoj, kaip Sovietai. Pamėgdžiodami komunistus fašistai dideliu lermu skelbia idomumų ieškančiam pasauliui apie savo išrastas stebukladarinas idėjas ir savo įvestas institucijas; fašistai muzikantai išilgai visos Italijos bubnija, barabani ja ir skelbia savo evangeliją. Bet nei viena šalis, kūr yra apšviesti gyventojai, nepamėgdžioja Italijos. Tuoturop Vokietijos 7% bondsai pardavinėjami už premijas, o Italijos galima pirkti žemiau jų vertės.

Kiti demokratijos peikėjai siulo šitokią reformą, butent tikro ekonominio parlamento sistema; jie tvirtina, kad įvedus tokias parlamentus demokratija tik pagerėsianti. Tam reikia tik, kad vietoj visuotinių, visų gyventojų rinkimų, būtų vien tam tikrų klasių rinkimai, kad vietoj parla-

mento iš visų sluoksnių atstovų būtų parlamentas iš "specialistų", "zinovų". Deja, ir šita idėja, kaip visos kitos panašios pasaulį "stebinančios" naujienos nėra nauja. Visi viduramžių parlamentai buvo panašūs siulomajam buvo klasių parlamentai; jie kalbėjo už baronus, dvarininkus, kunigus, karininkus, buržuaziją, net kartais ir už valstiečius. Politikai buvo tais ekonomistais; pagaliau jie turėjo pasisavine visą išmintį (jei kokią turėjo), pritaikintą savo pažiūroms į nuosavybę, turta, užsiėmima, pašaukimą ar profesiją.

Buržuaziniai spekuliatoriai siūlėsi sudaryti prekybą, manufaktūrą, valstiečius, bankierius, pramonės darbininkus, advokatus ir visų kitų nuosavybių ir darbo interesus ginančią atstovybę. Kiekviena grupė turėjo rinkti savo atstovus. Bet čia nebuvo galo sunkenyboms, kaip tą daugybę klasių sunituoti į atatinamus ekonominius kompartmentus ir dar sunkiau buvo nustatyti, po kiek tokios grupės grupelės turi išsirinkti atstovų. Tačiau, kol tie projektai tebebuvo ore, tol nebuvo reikalinga del tokių "smulkmenų" sau galvas lauzyti.

Kuomet buržuaziniai tarpininkai siulė atstovybės sudarytas iš ekonominių interesų nuo bankininkų ligi darbininkų, tai socialistinės organizacijos siulė ekonominius parlamentus iš mainierių, inžinierių, uostų krovėjų, rubsiuvių ir visų kitų šimto ir vienos pramonės organizacijų grupių.

Šita ekonominių parlamentų idėja jau kabėjo ore, kada 1927 m. pasaulį ištiko perversmų kataklizmas. Ji davė praktišką kryptį bolševikams, kurie po savo perversmo atmetė demokratiją įvedė darbininkų tarybas. Jis palietė ir Vokietijos, Austrijos, Lenkijos ir Jugoslavijos konstitucijas. Ir kas atsitiko? Jugoslavijoj prekybos rumai, darbininkų vadai ir ministrai per 4 metus dirbo projektus ekonominiams parlamentui, bet dar ir dabar nesuistaikė del plano; Austrija vis tebevaldoma politikų, nežiurint, kad Darbo Rumai ekzistuoja; Vokietijoj buvo įsteidžta tikrai imponuojanti ekonominė taryba, ji veikė, bet kai tik dalykas liečia darbininkų interesus jie mieliau pasitarinau savo darbo unijoms, o kapitalistai vėl po senovei naudojami savo nuosaviomis organizacijomis. Tokiu būdu prieinama prie išvados, kad ekonominiai parlamentai ar ekonominių tarybų valdžia teza, da, kad galėtų išstumti politinę demokratiją. Jų mada pradeda praieiti, ne didėti, nežiurint, kad Mussolini šio 1928 gegužio mėn. ant popieriaus ir įsteigė taip vadinamą "aukščiausią tarybą" ir jį pamėgdžiodamas Voldemaras įsteigė "tautos tarybą" ir tebesteigia "darbo rumus".

Jei demokratija gerai pažengusi industrijos, technikos, apšvietos šalyse nebuvo įveikiama nei diktatūroms, nei proletariato nei fašistų absoliutizmui, arba tokių ekonomijos "parlamentų" propagandistams, kaip tuomet su ketvirtuoju kandidatu į demokratijos vietą, su monarkija?

Monarkijos ir aristokratiškos žydėjimui reikalingos šios sąlygos: 1) žemės ūki pirmenybė tautos ekonomijoje — žemės ūki, vedamo senovės būdu neapšviesti, tamsių valstiečių, arba baudžiauninkų arba prispaustų; 2) klasė feudalų dvarponių, šliaužojančių aplink kūr sosto ir jį remiančius ir 3) autoritetingos dvasiškos, valdančios gyventojų intelektualinę gyvenimą. Ar tokių palaimintų sąlygų dar kur užsiliko?

Kaip yra su Romanovų, Habsburgų, Hohencollernų, Petrovičių ir kitų sanavorių į sostus reikalais? Ar jiems dar yra vilčių po savo "kelionių" sugrįžti į savo tėvų sostus?

Prancuzijoj 22 metams praslinkus po revoliucijos Burbonų veislė dar buvo užsilipus ant sosto ir išsėdėjo apie 15 metų. Jų giminės Burbonai ir dabar dar šiaip taip kabo Ispanijoj ant sosto. Vengrijos dvarponiai vis tebeleiko šiltą sosto ir karuną kokiama nors "ukvatninkui. Visus tos senos monarkijos turi giliai senas šaknis. Karalius supo atminimai senų paslapčių, šventenybių; karingi dvarponiai rėmė juos ir gyvė valstiečius ir miestelėnus; aukšti bažnyčios dignitarai ruošė jiems blizgančias ceremonijas ir smilgė kodylas, tuotarpu kai vyskupai ir kunigai mokino liaudį paklusnybės Dievo pateptiniui ir meldė jiems ilgiausią metų taikoj ir kare. O taip, reikalingas yra tam tikras protinis ir estetinis stovis, kad galėtų ramiai klestėti monarkijos.

Dabar gi: industrija, miestai, laikasčiai, literatura, socialinė agitacija ir mokslo išradimai nebesuderinami su pamaldumu, nesizeminimu, atlydais ir žavėjimais. Išskiriant Vengriją ir Rumuniją, kitur visur tie sostų rėmėjai dvarponiai arba sunyko, arba patapo kapitalistų pavaldiniais, arba, kaip tai Rusijoj, tapo nušauti tokios pat kaip jie kitos pajėgos. Mokslas ir industrija žengia pirmyn nesuklausomai. Klerikalai vos tik dalį pramonės darbininkų nepajėgia išlaikyti savo rankose, nežiurint, kad vietoj šventųjų paveikslų ir jie ant savo vėliavų išrasė visokias "socialistines politikos" frazes. Metams slenkant jų senųjų ponicių ir ponelių, kurie dar kalba "brangus mus karalius", vietas užima jaunoji karta, išaugusi demokratiniame sporte, biznyje ir plataus pasaulio, o ne uždarytų rumų ir vienuolynų dvasioje.

Dabar ir ekonominės pajėgos yra kur kas realistiškesnės, ir su jomis karaliams kitaip tektų skaitytis. Išilgai ir skersai politinių interesų dabar teka internacionalines finansiškos bangos; bankininkai nebe labai nori išleisti į nepastovias galimybes, kurios kiltų kokiama karaliui atsisėdus. Dabartinė komedija su monarkijos įvedimu Albanijoj yra skaitoma tik linksmu farosu arba tamsiu Mussolinio padaru. Dar labiau, kairysis kapitalizmas sparnas — unionistai socialistai, ir kitokios darbo organizacijos vis priauga, ne mažėja, ir jos aišku nesidžiaugiu monarkija; jie gali ir sustabdyti traukinius, ir užgesinti elektrą, ir sustabdyti miestams vandenį ir padinti pompas ir valdyti kulkosvaizdžiais, kaip jau jie sykį parodė kada ponas Kapp 1920 metais bandė savą perversmą.

Ne; didelės permainos spėjo įvykt per tą laiką ir sulauktyti apkempėjusias senasias formas. Biznio pažanga septynių mylių batais ir geležies rubais, rukkdam žygiuoja išilgai žemės sausumomis ir jurėmis ir atskleidžia demokratijai vis naujus uždavinių laukus. Dieviškieji monarkai, neklaidingai dvasiškai, valdančioji dvarponių aristokratija negali žiūrėti į veidą tam geležiniam milžiniui ir gyventi. Kraujas, mėlynas ar raudonas, gimimas — kilmė ir šventos misterijos neturi jokios reikšmės mokslui, išradimams ir kapitalui. Laikraščiai, mokyklos, literatura, kino, radio, kelionės, tyrinėjimai, diskusijos ir begalinės ekonominės permintų sąlygų dar kur užsiliko?

(Seka 4-tame pusl.)

Skaitykit ir Platinkit
SANDARA

Liaudies Kolegija

AR SUDERINAMOS LIETUVISKOS PARTIJOS

Tautiniai Demokratai ir Krikščionys Demokratai,
Tautiniai Demokratai ir Social Demokratai
Komunistai ir Bolševikai, Fašistai.

Rašo Ramasis Arimanas

FAŠISTAI.

Fašizmas yra kraštutinis nacionalistinis autokratizmas. Fašizmo ypatybė yra prievarta — panaikinimas laisvės žodžio, minties, spaudos, susirinkimų, sąžinės. Fašizmo dvasia yra tad ta pati kaip ir bolševizmas. Katalikizmas viduramžių farizeizmas žydų galybės laikėsi tokio pat nusistatymo.

Reikia pastebėti, kad fašizmas pasireiškė po pasaulinio karo, kuriam Woodrow Wilsons suteikė obalsį — pilna laisvė visam pasauliui.

Tas obalsis sukėlė viltį pas visas tautas pasauliu, kad pagaliau atėjo laikai kada laisvė bus visur pravesta gyvenimui. Ta viltis, tačiau, mirė prasidėjus Paryžiaus Konferencijai, ir Taikos sutartis ją gano grobio pasidalinimui ir ta nos grobio pasidalinimui ir ta plėšikystę padengė gražiu vardu "mandatu". Mandatai teikiama buvo pergalėtojams, su pateisinimu, kad jų globon pavestos tautos nėra pribrendusios save valdyti. Sukilimai Syrijoje ir Marokoj tapo numalšinti kariška jėga — teisė spręsti savo likimą, tapo paniekinia.

Tas paniekinimas teisės spręsti savo likimą padarino sumušta karą imperializmą. Valstybės, turinčios karišką jėgą, pačios pradėjo spręsti apie tautų pribrendimą tvarkyti savo reikalus, ir jau neatsižvelgiant į Tautų Tarybą, pradėjo skleisti savo autoritetą ant visų tautų, kurias galėjo nugalėti. Imperializmas atgimė pilno prasmės, ir reakcija visur pradėjo kelti galvą.

Nuo išvados kad kaimyniška tauta nėra pribrendusi save valdyti, prie išvados kad ir savo žmonės nėra pribrendę save tvarkyti, tarpas jau mažas, ir reikėjo vien mažo perversmo savo šaly, kad demokratizma sumynus po kojoms, o įvedus diktaturą.

Kemal Pasha pavartojo savo karišką jėgą nuvertimui Sul tano, ir atskyrimui bažnyčios nuo valstybės, kaip priemonės modernizavimui Turkijos. Tas jo žygis, suderinimas su naujos galybės dvasia, rado nuširdaus pritarimo civilizuoatame pasauly, ir padarino kitus įtekmingus vyrus įvairiose šalyse, griebtasi panašią priemonių pravedimui savo idėjų. Mu ssolini, pajutęs kad bolševizmas pradeda plėtotis jo šaly, ir kad parlamentas yra bejėgis sustabdymui suirutės, stojo priešaky savo organizacijos, ir paėmė valdžią į savo rankas. Primo de Rivera Ispanijoje, įvedė diktaturą savo šaly. Tas pats pasikartojo Rumunijoje, Lenkijoje ir pagaliau Lietuvoje. Pasikartojo sena istorija, ko kija pergyveno senovės Roma, Graikija, ir net Francuzija po kruvinos revoliucijos.

Diktatura senovė buvo ke liu, vedančiu prie imperializmo. Romos ir Graikijos patiriami tą liudija. Skirtumo tarp absoliučio monarchizmo ir diktaturos nėra Autokratiškumas veikia taip vienoje kaip ir kitoje formoje, ir turi tuos pačius pateisinimus savo režimui — nepribrendimas žmonių savo li kimą spręsti. Pasisekęs per versmas veda prie žmonių ša lies įtikrinimo, kad tik didelio energijos žmonės gali pasekmingai šalį valdyti. Tokiu bu du fašizmas įgyja šalininkų ir apologetikų — pateisintojų, ir perspektyva fašizmo viešpatavimui susidaro. Taip įsikėrėjo imperializmas Oktavious Ceza.

ri Augusto Romoj, kurį Romėnai garbino kaip savo dievą. Ypatybės — gi autokratizmo pasireiškio ar tai fašistinės diktatūros, ar tai absoliučio monarchizmo, ar tai carizmo, ar kokioj kitoj formoj pasilieka tos pačios — suvaržymas žmonių laisvės.

Suvaržymas laisvės minties, žodžio, spaudos, sąžinės, susirinkimų etc. — panaikina žmonių iniciatyvą autuzijazmą bendram darbui visose gyvenimo dirvose, kas laikui bėgant gimdo vargą ir skurdą. Varyzmas žmonių laisvės yra prie šingai žmonių prigimčiai, ir noroms nenoroms išsišaukia pasipriešinimą.

Fašizmas yra dirbtinas dalykas, ir kaip toks yra priešingos gamtos istatymams.

Atgimusi autokratiškos diktatūros dvasia Europoje, pasirodo esanti, tamsi, be atminties jėga. Ji nesiskaito su pasekmėmis, prie kokių autokratizmas veda. Kruvina Francuzų revoliucija buvo neišvengiama panaikinimui autokratizmo toj šaly. Kruvinas perversmas Rusijoje, buvo pasekmė Carų autokratizmo.

Kemal Pasha, atsiekęs tikslą — nuvertęs Sultana, atskyręs bažnyčią nuo valstybės, ir sumodernizavęs Turkiją. — eina maž-po-maž prie demokratybės atsteigimo. Primo de Rivera kreipiasi prie parlamentarizmo. Pilsudskis jau atsteigė parlamentarizmą Lenkijoje. Rumunijoje žmonių sukilimas nuvertė jau diktaturą. Mussolini vienas varosi prie palaikymo diktatūros, bet pasikarto jantieji pasikėsinimai ant jo gvybės, reiškia, kad vien jo asmeniškas giliukis nepreileido dar prie padarymo jam ir jo diktaturai galai.

Tautiškos demokratijos dvasia yra pribrendus visame pasaulyje, ir fašistinis experimentas, taip kaip ir bolševistinis experimentas, visur sparčiai eina prie laiptų galo. Lietuvių fašistų Amerikoj tu rime mažą burelį, o ir jie pripažįsta, kad tai yra vien laikinis experimentas, po kurio įsigyvendins tautiškas demokratizmas.

Todel su mūsų fašistais nepriseina daug ginčytis, ar su jais kovoti.

(VALGYKLA)
Jono Makarevičiaus
419 CAMPBELL AVE.
'NNOO 'NEAVH LSEM
Tel. West 2765

Vasaros metu kuomet liecuviai tankiai lanko pajurio maudynes 'Savin Rock' kviečiu tautiečius į maną valgyklą skaniai pavalgyt

Importuotas iš Lietuvos Muilas
RADIOZA Muilas dėžutė 50 c.
LELIJOS PIENO Muilas \$1.00
Mums reikalingi agentai, atsiskaityti, turėsite gera uždarbi! Reikalaukite Musų Prekių. Persiuntimą Apmokam. Adresuokite:

P. A. JATUL, (JATULIS)
Vaistininkas
813 Washington St. Stoughton, Mass.

Boston, Mass.

DAUGIAU BABY CARRIAGE

Siomis dienomis apsiavedę p. Ivaška ir p. Valatka su p-lėmis Pivariuniutėmis ir Sandarėmis p. J. Jankauskas iš Cambridge, Mass. su p-le Jeskevičiute.

DIDELĖS ATMAINOS

Kai Sandara iš Bostono į Chicago, tai gyvena iš Chicago į Bostoną. Nežinau del kokių tikslų. Gal mano, kad Bostono "Rimbass" joms pagalbės, bet aš abejoju, nes Rimbass prastai stovi, nors dar yra leidžiamas.

TERMINAI IS PAVARDZIŲ.

James (Džems) Boycot, anglų kapitonas, žemininkas, 1880 m. "boikotuotas" irlandų žemdirbių sąjungos. Pats žodis "boikotas" įgijo tarptautinės reikšmės.

Thomas Tank Burnal, anglų pulkininkas "tankų" išradėjas.

Jean Nicot, prancuzas, pirmas įvedė apie 1560 m. Paryžiuje tabakos rukymą. Jo vardu pavadintas alkaloidas, kuris randasi tabakos lapuose — "nikotina".

Scrapnel — anglų karininkas, nuo jo paeina šrapnelio pavadinimas.

Jean Gobelin, prancuzas audimo fabriko savininkas. Jo vardu vadinami divonai — "gobelina".

Giliotina projektavo chirurgas, Antoine Louis, tačiau prigijo, to prietaiso pavadinimas jo asistento Joseph Guillotino vardu.

PITTSBURGH, PA.

Svarbus Susirinkimas

A. L. T. Sandaros 85 kp. ir 79 kuopos susirinkimas įvyks Nedėlioje, Gruodžio 23 diena, 1928 metais, šv. Jurgio parapijos svetainėje, po sumai ant 18-tos gatvės S. S. Pittsburgh, Pa. Taigi visi nariai ir narės malonėkite dalyvauti, nes bus svarbus metinis susirinkimas. — Jonas Kuizinas.

GARSINKITĖS SANDAROJE

Kada pasirodys 'Žioplis'?

Pasirodė "Vėpla". Šiandien pasirodė naujas spalvuotas satyros leidinys "Vėpla".

Bostone buvo žadama leisti taip pat satyros laikraštis "Žioplis", — Matyt Kaunas už Bostoną greitesnis.

Valandos:

9 iki 12, 1 iki 5, 6 iki 8. Seredomis tik nuo 9 iki 12. Subatomis vakarais ir šventadieniais ofisas uždarytas. Speciališkai sutarimai daromi.

Dr. M. Vincent Casper

(KASPARAVIČIUS) DENTISTAS
Persikelia naujon vieton, kur plūdis savo profesijos pareigas užsiimdamas abelna dentisterija, inimant ir X-Ray
511 BROADWAY SO. BOSTON
Tel. SOUTH Boston 0823
(Sale Dr. Jakmauh ofiso)

STRAND LUNCH

Perėjo į naujas rankas ir dabar naujas savininkas teikia šviežiausius ir geriausius valgius, kur kiekvienas bus patenkintas. Užėik ir persitikrink.

STRAND RESTAURANT

304 BROADWAY SOUTH BOSTON MASS.
Albert Helgepman, Sav.

Telefonas S. B. 0441

Lietuvys Advokatas
VEDA VISOKIAS PROVAS kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo
PRANAS J. KALINAUSKAS
384 Broadway So. Boston, Mass
Gyven. vieta 1662 Columbia Rd. So. Boston, Mass. Tel. S B 1882

A. P. DAVULIS

REAL ESTATE & MORTGAGES

366 Broadway, Room 1
Tel. 2027
So. Boston, Mass.

Namų telef. Univ. 1463-J

A. O. Šalna (SHALNA)

Lietuvis Advokatas

Baigęs du Universitetu, Cornell University su A. B. G., Washington University su L. L. B.

"Darbininko" Name (2-ros lubos)

366 W. BROADWAY
So. Boston. Tel. S. B. 3520

leškome žmonių

SU \$5,000, KURIE INTERESUOJASI JUDAMŲ PAVEIKSLŲ BIZNIJU

Judamieji paveikslai yra davę milijonus tiems, kurie įvesdino savo pinigus. Štai gera proga ir tau įvesdinti savo pinigų dabar.

Kreipkitės pas:
J. G. STRIGUNĄ
Columbia Theatre Co.
62 PLEASANT ST. DORCHESTER, MASS.
Tel. Columbia 4250

Specialis Nupiginimas

Norėdami Pasitarnauti Lietuviams, Darome Specialį Nupiginimą Ant Visokių Rakandų.

DIDŽIAUSIAME PASIRINKIME TURIME: PARLOR, DINING IR BED RUMIŲ SETUS Įvairių lovų, kamodžių, stalų, kedžių, aisebaksių, pečių, keričių, matrasų, kiljonkių, karpetų ir tt.

Uželkite ir persitikrinkite, o pirkdami daug pinigų sutaupsite. Mes priimame senus rakandus išmainydami ant naujų. Pristatome rakandus ir į Bostono apilinkės tolimesnius miestus. Kurie iš toliau atvažiuoja pirkti tiems keliu lešas apmokėsini. Lietuvių krautuovė lietuviams tinka miasiai patarnaus. Užprašom visus užėti ir pasikalbėti. (34)

LITHUANIAN FURNITURE CO.

326—328 Broadway, So. Boston, Mass.
TEL. SO. BOSTON 4618-W
Duodame ir ant išmokėjimo. Atdara vakarais iki 7:00 val.

Tel. So. Boston 0502
Paul J. Jakmauh, M.D.
(Jakimavičius)
509 EAST BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Tel. University 1768-J
LIETUVIS PENTERIS
JOHN R. GUDLEVSKI
12 Merrill st., Cambridge, Mass.
Pentinu, popieruoju ir dekoruoju iš lauko ir vidaus.

K. SIDLAUSKO
APTIEKA
Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų. Reikale kreipkitės:
373 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akimus.
H.S. Stone O.D.
Akių Specialistas
399a BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

B. KONTRIM
LIETUVISKAS CONSTABLE
Real Estate, Insurance Broker
ir Justice of the Peace
515 E. BROADWAY
Tel. S. Boston 0605
Gyvenimas 120 Marine Rd.
Tel. S. Boston 2483-W
So. Boston, Mass.

Telefonas S. B 28-05-R
Lietuvis Optometristas
Išgaminuoju akis, priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau tinkamu laiku.
J. L. PASAFAJARNIS, O. P.
447 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Tel. So. Boston 1370
TWO JOES' AUTO REPAIR SHOP
Taisom visokius karus ir parvežam nuo kelio sugedusius. Turime ilgų metų patyrimą ir kiekvieną mūsų atliktą darbą kopilniausia garantuojame.
TWO JOES' AUTO REPAIRING SHOP
Joe Kapochunas ir Joe Barnie (Broadway Garage)
543 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Laisniuotas
KARPENTERIS
Turiu miesto leidimą (licensę) budavoti naujus namus ir remontuoti senus. Taigi pentinu iš oro ir vidaus. Kreipkitės sekančiu antrašu:
FRANK ZOKAS
16 Glenside Avenue
Jamaica Plain, Mass.
Tel. Jamaica 1891-J

Tel. S. B. 1654 W
DR. R. CHERNIAK
Dentistas
Visas darbas garantuotas už prielnamiausią kainą
392 BROADWAY
Tarp E ir F st. S. Boston, Mass.
Valandos nuo 9:30 ryto iki 9 vak.

TITUS P. GREVIS
ARKITEKTAS IR INŽINIERIUS
Budavoju namus pagal užsakymą. padarau visokius plenus, išmuruoju žeme, gatau permitus del garadžių, darau viską pigiai, gerai ir gražiai. Bile reikalais užėikit pas mane, patarimai uždyka.
395 BROADWAY, SO. BOSTON.
Tel So. Boston 2340

EXTRA AUTOMOBILISTAMS
Atidariau naują vietą taisyti automobilius. Esu seniausias iš lietuvių tame amate, So. Bostone ir turiu daug patyrimo ant visokių mašinų. Taigi parduodu naujus Studebaker ir Erskine.
BAY VIEW MOTOR SERVICE
Peter Trečiokas, savininkas
1 Hamlin st. Kampas E. 8th St. South Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1058

Garadžiaus Telefonas So. Boston 0777
Stubos Telefonas So. Boston 1463-J
PARKWAY AUTO SERVICE
SAVININKAS VIKTORAS VAITAITIS
Parduodam naujus Studebaker'us ir Erskine'us. Taigi taisome visokios išdirbystės automobilius. Paarduodame Gulf ir Sinclair gal. zoliną. Parvežam nuo kelio sugadintus automobilius, teikiame geriausį patarnavimą už prielnamiausią kainą. Visuomet kreipkitės pas mus, o busit užgandinti.
415 OLD COLONY AVENUE SOUTH BOSTON, MASS.

P. J. AKUNEVIČIUS
LIETUVIS GRABORIUS
SUTIEKIA GERIAUSĮ PASKUTINĮ PATARNAVIMĄ
Už pilną pagrabą galima apsielti su \$80 ir augščiau už didelius, O už vaikus nuo \$20 ir augščiau. Patarnauja gražiai ir pigiai.
OFISO IR GYVENIMO ANTRASAS:
820 E. 6-TH STREET SO. BOSTON, MASS.
Tel. So. Boston 4486

Lietuviška Aptieka
Jeigu norite teisingų vaistų ir užžemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų. Mes laikome užtikrintas gydules nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsėmę susio reumatizmo, nuo nusilpėjimo strėnu, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų... Taigi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarnimus suteikiame, nuratrukimo del vyrų ir moterų atsinekim. Jeigu pirksite pas mus, suėdysite pinigų ir sveikata. Teikite vada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai dykai.
D. CABITT
100 SALEM STREET. BOSTON, MASS.

Real Estate
A. J. Kupstis
332 WEST BROADWAY SO. BOSTON, MASS.
Tel. South Boston 1662—373
REAL ESTATE INSURANCE

ANT PARDAVIMO (PRIEINAMIAUSIA PROGA KIEKVIENAM INSURANCE
Nepaprastai gera proga įsigyti gerą kampinį namą bizniui. Kampinis namas, krautuovė ir du kambariai prie krautuovės. Dvi seimynos virš krautuovės po 4 kambarius. Namas visai naujai pertaisytas. Kaina tik \$8,500.
Trijų seimynų medinis namas 4-4-4 kambariai, gesas, elektra, skalbynės, pijazai. Kaina 5,500. Savininkas sutinka mainyti ant fermos apie 20 arba 25 akierius žemės, kur yra arba galima laikyti karves.
Geras biznio kampas, City Point. Šešių seimynų muriniai namai, bekerne ir krautuovė. Labai gera kaimo bizniui taip ir gyvenimui vieta. Kaina \$25,000. Sutiktų mainyti ant neblogo dviejų seimynų namo.
Vienos seimynos, šešių kambarių namas, elektra, maudyne, šiltas vanduo. Inesti reikia tik \$400. Kaina \$2,400, lengvos išlygos.
DORCHESTER
Trijų seimynų mediniai namai su risais įtaisymais. Kaina \$10,500.
NORTH WOBURN, MASS.
Devynių kambarių medinis namas. ti 10 m. senas galima gyventi vienai arba dviem seimynoms, su visais įtaisymais, išskiriant šilumą, yra 4,000 pėdų žemės, vištinkai ir t. t. Kaina \$4,500, inesti reikia apie \$800, lengvos išlygos.
SO BOSTONE parsiduoda Grosernė ir Bučernė. Senai išdirbtas biznis, jeigu nuo \$700.00 iki \$800.00 ir svaite. Kreipkitės tuojau. Kaina \$3,900.
BARBERNĖ IR POOLRUIMIS.
Vienintelė tokia istaiga didžioji lietuvių angvyventoj kolonijoje, Bostono apilinkėje, kreipkitės tuojau, parsiduoda pigiai.

Parupinu pinigų delei morgičių ant namų ir farmų Bostone ir jo apilinkėse.
Jeigu turite pinigų, kuriuos galėtumėte paskolinti gaudami gerą nuosimti ant pirmų arba antrų morgičių, praneškite man.
Užlaikau taigi LAIVAKORČIŲ PARDAVIMO IR PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS
Parduodu ANGLIS IR MALKAS ANGLIS SIUOMI TARPŲ ATPL GO, PIRKITE DABAR. Pristatom netolliu kaip 13 mailų nuo Bostone
Turiu daugybę namų, farmų ir biznių ant p. davimo ir mainymų kurių čia neg. ma suminėti.

VISOKIAIS REIKALAIS Galima kreipties ypatingai, laiškų arba per telefoną
OFISO VALANDOS
Nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Jau išėjo iš spaudos naujas mėnesinis žiurnalas "TARPININKAS"
Pašvestas naudingiems patarimams apie Real Estate, Apraudą, Mortgečius ir kitus nejudinamo turto reikalus. Pilnas įdomių ir įvairių pasiskaitymų. Reikalaukite tuojau, mano ofise. Iš toliau siųskite 5 centus, krasos ženklų, persiuntimui.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Lithuanian Weekly
Published Weekly on Friday by the
Lithuanian National League of America
373 East Kensington Ave.
Chicago, Illinois

Editorial Office:

3331 So. Halsted Street
Telephone: Boulevard 0406

Business Manager Matas Bieksha

SUBSCRIPTION RATES:
\$2.00 per year in the United States
\$3.00 per year in Canada and all
foreign countries

Entry as second-class matter applied for at the Post Office at Chicago, Illinois, under the act of March 3, 1879 or August 24, 1912.

Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienis. Leidžia Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, 3331 So. Halsted Street, Chicago, Ill. Telefonas: Boulevard 0406

Užsiskaitymo kaina:

Suvienuose Valstijose metams \$2.00
Užsienyje metams \$3.00

Redakcijos Straipsniai.

Sandaros Platforma Link Lietuvos ir Lietuvybės

Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.
Vyriausia šalis valdžia ir suverenai yra pati tauta, išreikianti savo valią laisvu, slaptu ir teisėtu balsavimu visu pilnamečių ir pilnateisių gyventojų — vyrų ir moterų.
Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvos Tautos sostinė ir tautinio bei kultūrinio gyvenimo centras yra Vilnius.
Visuotinis bepalaidis švietimas ir mokslo bei kultūros kelimas tarpe Lietuvos ir išvisios lietuvių.
Kuoartimiauši broliški ryšiai tarpe Lietuva ir plačiosios išsivijios Jungtinės Valstijos ir kitose šalyse.
Bendros pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvoje ir visoj tautoj plačiausius demokratybės principus.
Visuotinis tikėjimams ir sąjūsių jautikimams tolerantiškumas ir atskirimas tikybinio veikimo nuo politinio.
Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybė Konstitucijai.
Lygios teisės naudotis gyvenimo progomis įstatymų ribose ir tokios socialio gyvenimo reformos, kurios teikia pavieniui asmeniui ir visai šaliai daugiausia gerovės.
Atsižvelgiant į tautos ateitį — pastangos priaugančiąją lietuvių kartą — jaunuomenę, išauklėti sveiką, apsvietę ir tautiskai susipratusių.
Abelnai imant: tautos teisėms palaikymas, žmonių gerbuvio palaikymas ir demokratybės auklėjimas.

DVIEJU METŲ DIKTATūros LIETUVOJ SUKAKTUVIŲ PERŽVALGA.

GRUODŽIO 17 D. 1926 M. — GRUODŽIO 17 D. 1928 M.

Rašo Ramusis Arimanas

Grudžio 17 dienos apie 2 valandą ryto sukanka lygiai dviejų metų sukaktuvės vieno iš žymiausių įvykių Lietuvos nepriklausomo gyvenimo istorijoje, kuris taip ar kitaip, bet tirstu rašalu bus įrašytas mūsų autos gyvenimo knygoje.

Ne mūsų dalykas duoti istorijai sugestijas, arba užbėgti už akių dar nebaigusiam savo ekzistacijos apsiereikimui, tačiau taip pat negalima nutylėti neįvertinant to fakto, kaip po su visu atsidėjimu nuošaliai sekamo tolaikinio ludininko akimis. Tad ne mūsų kaltė, jei tas įvertinimas, išeinantis iš mylinčio Lietuvos ir savo tautą širdies gilumos ir reišiantis daugumos Amerikos lietuvių patriotių nuomone, kaikas gali būti ne pagal skonio.

Dalykas tame, kad gruodžio 17 d. naktį 1926 m. Lietuvos tapo areštuota ir nuverstą žmonių rinkta valdžia Seimas, prezidentas ir ministrai ir įvesta priešinga konstitucijai padėtis. Čia nebemėnėtu ty iškilmingų pareiškimų ir pažadų, kad įvykęs faktas yra įvykęs, kad bus iškoma kelių iš jo greičiausiai išeiti ir gražinti kraštą į teisėtą normalę padėtį. Tai žino visi, kam rūpi Lietuva. Bet šiandien tenka sustoti ties tuo faktu, kad jau sukako lygiai 2 metai ir viskas tebestovi toje pačioje vietoje.

Prieš mums stovi du svarbus klausimai: pirmas, ar perversmas buvo pateisinamas?, ir antras, ar suokabininkai va davosi tautos labu?

Pateisinimas perversmo buvo pareiga suokabininkų, arba tos vyriausybės kuriai kariska jėga įteikė valstybės valdą. Ji, ta vyriausybė, paėmusi savo rankas valstybės valdą, privalė išieisti pareiškimą, kuriame nušviestų priežastis, kokias darė perversmą neišvengiamu, ir vienkart nušviesti programą, kuri vestų prie pil-

no valstybės reikalų patobulinimo. Jeigu tas būtų padaryta, ir apkaltinimai padaryti legaliai išrinktajai vyriausybei būtų prirodyti tam tikram tribunolui, tai perversmas būtų pateisintas ir suokabininkai pastatytų save šviesoje geriausių Lietuvos tėvynainių.

Taip padarė Amerikos kolonijos, nusprendusios nusikratyti Anglijos karalių viršenybę. Pareiškimė paskelbtame Liepos 4 dieną 1776 metais, Amerikos kolonijos išdėstė prigitas žmonių teises patiems spręsti savo likimą, ir sudaryti tokią valdžią, kuri sulig jų supratimo, veda tautą prie pilnos laimės, ir pagaliaus, išdėstė visą eilę Auglijos prieš kolonijas prasižengimus ir tuo sudarė pagrindą kovai prieš esamą valdžią — suokabinizavimą nepriklausomybės idėja.

Panašiai padarė Anglijos žmonės, kovodami už Magna Charta, ir vėliau už Bill of Rights. Panašiai padarė pakeičiai William of Orange, kovojantieji prieš Ispanijos imperatorių Philipą, kada po trisdešimt metų karo, 1648 metais, pasmerkė Bažnytinės imperijos viršenybę.

Čia tiems pareiškimams, paaiškėjo pasaulyje žmonių teisės ir prasidėjo gyvendinimas demokratybės idėjos, čia kuriai ir Lietuva nusikratė svetimo jungo.

Lietuvos vyriausybė, pastatyta suokabininkų prie valstybės vairo, bėgė dviejų metų savo viešpatavimo, padėtis, sudarytos tuo perversmu, nepateisino.

Demokratiškas judėjimas, pabaigoje viduramžių, prasidėjo nuo mokesčių paskyrimo klausimo. Anglijos žmonės pirmu iškelė obalsį, kad mokeskis, reikalingas palaikymui valstybės aparato, gali nustatyti vien žmonės, kurie tas mokeskis sumoka, ir tam tiks-

lu sudarytas tapo parlamentas, kuris nuo laikų išleidimo Bill of Rights veikė Anglijoje be pertraukos.

Antru svarbiu klausimu, kurį išskė demokratija, tai yra tas, kad įstatymus tautai gali parupinti tik teisėtai išrinkti žmonių atstovai. Funkcija ta irgi niekam kitam nepriklauso kaip tik parlamentui. Tą tiesą pripažino net autokratiškas Rusijos caras, savo manifestu, iš spalio 17 d., 1905 metais, išteigiančiu valstybės duma.

Tad Lietuvos dviejų metų padėtis pralenkia ir Rusijos caro autokratiją.

Trečiu iš eilės svarbiu klausimu, kurį demokratija išrišo, yra tas, kad valdžią paeina nuo žmonių valios. Teisėtai valdininkais gali būti tik žmonės, tautes laisvu ir teisėtu balsavimu išrinkti. Ir su tuo principu Lietuvoje apsilenkta.

Legalizacija dabartinės Lietuvos vyriausybės perversmo metu per seimą, po prievartą kariskos jėgos, yra visai panaši legalizacijai, kokią suteikė Romos Senatą karvedžiui Octaviui Caesarium Augustui, kuris pergalėjęs savo oponentus, pagriebė valdžią ir savo rankas. eSnatas suteikė jam galę tribuno ir konsulo visam amžiumi, visose Romos imperijos dalyse, bet jis atmetė tų titulų, ir įvedė monarkišką valdžios formą, kuri perėjus į bažnyčios rankas, tęsėsi iki 1648 metų.

Dabartinė tad Lietuvos vyriausybė, turi įžymų precedentą ant kurio gali paremti savo autoriteta Bet precedentas tas eina iš tų amžių, kuriuose žmonės nesuprato dar savo tiesių ir už jas nemokėjo kovoti. Pripažinti autoritetą pasiremiant okiu senu procedensu, reikštų atmeti visą civilizuotą pasaulio pažangą, ir grįžti prie budų vartotų prieš dvidešimt amžių. Bet jaigu jau ir su tuo sutiktume, tai vis pasiliktu imperializmo, kurias turėtume suderinti su žmonių labu. Tų pasekmių vaisius buvo žmonių vergija. Diktatura, tad veda prie vergijos, ir tik vergijos šalininkai gali ją remt.

Dabartinė Lietuvos vyriausybė, turi šalininkų, kurie ją remia. Tie šalininkai, tečiaus sutinka su tuo, kad diktatoriai yra jėgos padaras, ir tautos valios ne atstovauja. Jie tečiaus teisina diktaturą padėdžia Lietuvoje, koki buvus susidarius prieš perversmą — bolševizmo išsiplėtojimą. Jie įrodinėjo, kad išskėlus didelį susirupinimą proletarų, reikalais, Lietuvoje susidarė profesija nedarbių, kuriai valdžia skyrė pašalpą, kas sukėlė Lietuvos darbininkuose upo ieškoti pragyvenimo be darbo. Kad sykiu darbininkai metė darbą ir ėjo Kaunan, kur augo bedarbių armija, gaunanti iš valstybės išdo paramą, ir kad ta armija pradėjo ruošti prieš ivedimo bolševikiškos diktatūros. Kad holiganizmas taip smarkiai pradėjo veikti, kad ramus gyventojai tapo paniekinti, ir atsirado didžiausiam pavojui, je netik prarasti savo turta, bet ir gyvybę. Kad toki ta padėtis sukėlė pas gerus tėvynainius ir kariuomenės vadus pasiryžimą padaryti galą tai demoralizacijai, ir užvesti padorią tvarką tautos gyvenime.

Šitie argumentai, jeigu faktais paremti, gana gražiai pateisina patį perversmą, bet nepateisina tęsimą diktatūros nuo laurai. Panašiai padėtis buvo susidarius Lenkijoje, kuriai Pilsudskio perversmas padarė galą. Bet Pilsudskis, išvaikęs seimą, kuris nesugebėjo šalies tvarkyti, tuojaus griebėsi priemonių sutvarkyti šalies reikalus demokratybės dėsniais, ir šiandien Lenkijoje veikia vyriausybė, paremta parlamentarizmu.

To nesimato Lietuvoje. Čia diktaturai nesimato galo. Čia tiesiamai pagrindai nuolatiniam autokratizmui. Pagrindinis įstatymas — Konstitucija, yra teikama dekreto budu. Spaudoj atimta laisvė nuodugnai nagrinėti vyriausybės parodymus ir jos elgesį. Vyriausybė niekam nėra atsakominga. Vienintelė vyriausybės kontrolė yra jos pačios sąžinė ir jos nuovoka.

Kada visa tauta, pastatyta kaip nesugebiantį savystoviai tvarkytis, kuomi galima pagrįsti viltį, kad žmonės, kurie savivališkai pasiėmė valdžią į savo rankas, ir panaikino visos tautos priimtą konstituciją, yra geresni, gablesni, doresni už visus kitus tautos žmones?

Du metai yra gana ilgas laikotarpis pravedimui reformų, ir jų išmėginimui. Kokios reformos Lietuvoje tapo įvestos, kurios atgabentų tautai naudą? Tą malonų būtų girdėti iš diktatūros šalininkų. Iš oficialų, o todėl ir kolorizuotų šaltinių, matosi, kad kreditas Lietuvoje nepasitaikė diktatūros laikais.

Pramonė ir pirklyba nepakilo. Valstybės išlaidos padidėjo. Prietikiiai su kitomis valstybėmis pablogėjo. Lietuva prarado draugus visur net Latvijoje, savo kaimyniškoje, giminingoje tautoje. Vilniaus klausime Lenkija tvirtėja, o Lietuva silpnėja. Ji šitame klausime remiasi vien SSSR. — bolševikijos draugiškumu. Ar tai ne likimo ironija?

Koks yra atsinešimas Lietuvos gyventojų į dabartinę vyriausybę nušviestų laisvus, visuotini rinkimai, einant prie atsteigimo demokratijos — parlamentarizmo. Jeigu diktatoriai įgijo žmonių pasitikėjimą, tai galėtų palaikyti valdžią savo rankose ir per atsteigimą demokratybės. Jų paruošti įstatymai galėtų būti priimti žmonių išrinkto parlamento, ir tokiu budu Tautos gyvenimas būtų patobulintas, be pakeitimo žmonių, kurie skaito save tinkamesniais už visus kitus.

pirmai Lietuvos Finansinei Misijai — Vileišo, Zadeikio, Zi.lio.

Visas tas mintis sukelia dviejų metų Lietuvos diktatūros sukaktuvės.

Kokias mintis tos sukaktuvės sukelia galvoje pačių diktatorių? Zingeidu būtų žinoti.

Zingeidu yra taipgi žinoti, ar dviejų metų diktatūros viešpatavimas Lietuvoje prašalino bolševizmo dvasią Lietuvos proletariate, kuris statomas yra kaip perversmo priežastis?!

Mes gerai atsimeiname Caristišką autokratizmą, kuris buvo priežastim mūsų iš Lietuvos išėjimo. Mes atsimeiname labai gerai tą visą carų valdžios žiaurumą, kuris naikina kiekvieną judėjimą, nepriekiaut autokratizmui. Ir kas atsitiko? Cariško autokratizmo soste įšiviešpatavo bolševikiškas autokratizmas — perversmo keliu.

Caristiškas autokratizmas stabdė demokratišką judėjimą, — bet kuo griežtesnių priemonių griebėsi, tuo tvirtesnis buvo tu judėjimų pasiryžimas ir pagaliaus, progai pasitaikius, carizmas žlugo kraujo marėj, ir kraštutinis socializmas pagrobė valdžią į savo rankas.

Amerikoj kiekvienam judėjimui yra valia plėtotis, o šiais prezidento rinkimais Amerikos bolševikų partija patatė net savo kandidatus į prezidento ir vice-prezidento vietas. Niekas nestabdė jų propagandos. — Jokių trukdymų jie neturėjo. O kas atsitiko? Štai Amerikos piliečiai svarsto tik dviejų partijų kandidatus — demokratų ir republikonų — o apie bolševikus ir kitus visai užmiršo. O kada rinkimai pasibaigė, tai pasirodė kad republikonai laimėjo desėtkus milijonų balsų, o bolševikai — keletą tukstančių.

Bolševizmo pavojus yra tai baidyklė žvirbliams. Išmintingieji žmonės bolševizmo nesibijo. Karolis Marx's tas komunizmo tėvas, sudarė savo laiku didelį burbulą, sušaukęs Firmą Internacionala, kuriame paskelbė garsu Manifestą. Jo ir Engelo tikėtasi, kad tas Manifestas sukels viso pasaulio darbininkus, ir jie padarys perversmą — visose šalyse. Bet to visai neįvyko. Vieton pasaulinio komunizmo, susidarė keletas komunistų kolonijų, kurios pakriko. Vėliau Vokietijoje, LaSalle pradėjo darbininkų judėjimą, ir tas judėjimas prisidė formą darbininkų unijų, kurios pasiekė didelę galią visose šalyse, ir pačioje Amerikoje.

Darbininkų unijos dabojo darbininkų reikalus ir apsaugo. Juo juos ne tik nuo kapitalistų išnaudojimo, bet ir nuo bolševizmo provokacijų.

Marksas, savo komunizmo idėją išvedė iš John Lokėjo principo, kad turtas yra darbo vaisius. — Tą patį principą priėmė ir demokratija, bet dar bū ima platesnę prasmę, negu raikemus vartojimo. Minties vaikas yra taipgi darbas, ir jeigu į darbininkus įtrauksime mokslininkus, išradėjus, profesionalus, amatininkus, pramonininkus, pirklius, ir kitus darbininkus žmones, tada paaiškės, kad rankdirbiai yra vien dalis tautos darbininkų.

Toliaus, proletariatas, kaip toks nėra tai amžinas kunas. Amerikoj net imigrantų vaikai, pasiekę aukštesnius mokslus, neina savo tėvų takais, ir nešilaiko rankų darbo. Bet nėra tokių mulkių, kurie tokią pažangą peiktu.

Proletaro klase buvo pastovi autokratizmo, nelaisvės amžiais. Demokratizmas ją prašalino, sulygindamas visų žmonių teises.

Akyvaizdoje tų visų faktų ar nėra pagrindo manyti, kad ir Lietuvoje autokratizmas netik ne "išgelbėjo nuo bolševizmo pavojaus", bet kaip tik da-

rydams naujus lūmus — valdovų ir be balsių — be teisių pavaldinių, gamina tas apyvatas, kuriose šaknyjai bolševizmo dvasia, nekaltant jau, kad toki padėtis keliems metams sutrukdė tautos pažangą ir kas visų blogiausia — priveda tautą į apatią. Tad kaip ir kalbėtume, tik vieną suvestinį galime padaryti, tai yra kad šios fatališkos sukaktuvės tik turi sujungti visus geros

valios patriotus Lietuvoje ir išieivijoj, kad nieko nelaukiant ir kuogreičiausiai Lietuva mūsų tėvų žemė, būtų išimta iš negarbingos ir pasaulio progresą gėdinančių autokratiškų šalių grupės, kaip Ispanija, Italija, Rusija, Albanija ir Afganistanas, o gražinta prie Jungtinių Valstybių, Sveicarijos, Anglijos, Skandinavijos ir kitų šviesių valstybių šeimynos.

VENECUELOJ KALINAMI 1000 STUDENTŲ. Venecuelos Studentų Federacijos protestas.

Venecuela yra maža respublikė Pietų Amerikoje, kuri jau senokas laikas kenčia diktatoriaus Gomez priespaudą. Kadangi visoj Venecueloje siaučia griežta cenzūra vidaus ir užsienio žinioms, tai šis atsiskaitymas yra pirmas, pasivertęs pro tos cenzūros užtvaram.

SAN JUAN, Panama. — Čio nai gyvena ištrėmimę buvęs Venecuelos respublikos kandidatas į prezidentus Felix Montes. Jam atsiuntė Venecuelos Studentų Federacija protesto tekstą del dabartinio prezidento, Juan Vincente Gomez, pasigrobisio diktatūros teises. Ta Studentų Federacija yra gana skatilinga ir yra vadovaujanti grupė visoj šaly opozicijai prieš dabartinį diktatorių. Jau nuo pereinio pavasario tos Federacijos vadai siuntė protestus prezidentui — diktatoriui del persekiojimo piliečių ir paņemimo šalies konstitucijos teisių. Po kiekvieno tokio protesto diktatorius tuojau išleisdavo paliepiamą areštuoti tu protestų autorius. Tuojau po areštų įvykdavo vieši mitingai ir vėl sekė nauji areštai. Bet studentų pasiryžimas nepalaužiamas ir pasipriešinimas auga.

Ateinantį balandžio mėnesį paskirti rinkimai. Bet jokių mitingų diktatorius neleidžia, policija ir kavalerija gaminėja ir areštuoja. Tris sykius jau įvyko, kada ta diktatoriaus policija šaudė į minią. Studentai turi didžiausio pasitikėjimo visoje šalyje ir yra idealie vadovybė trims ketvirtadaliais gyventojų. — Felix Montes, kurį 15 metų gyvena ištrėmimė, turi ryšius su savo šalies studentais ir kitais gerais patriotais, kurie jam ir pristato žinioms išvengdami cenzūros apie padėtį jojo tėvynėje. Laškai išmuguliojami į Panamą ir Porto Rico per La Guaira.

Montes ką tik gavo paskutinio studentų protesto tekstą. Visi studentai, įtarti dalyvavę to protesto priėmimė sugaudyti ir pasodinti kalėjimams. Bet pirma sukešančį į kalėjimus diktatoriaus valdžia reikalavo, kad atskirai kiekvienas atsiskaitytų nuo to protesto. Pats universiteto rektorius narėjo, kad jie patikrintų savo parašus ir pasiteisintų, bet visi studentai ligi vieno atsiskakė tai padaryti nors daug jų tarpe ya sunai žymių krašto valdininkų. Šimtai gyventojų lydėjo ginkluotą eskortą, kada studentai vartai į kalėjimus duodami studentams dovanas pinigus, maistą, ir reikšdami jiems pritarimo.

Studentai paskirstyti prie kalinių darbų prie gelžkelių taisymo kiti sukimšti ir bė to perplidyta kalėjimus. Už tai, kad parašė šitokį protestą: Venecuelos Studentų adresas.

"Venecuelos Studentų Federacija, akstinama tvirtu ištikinimu, kilusiu iš krašto teišėtinu ir patriotizmo meilės, elgdamosi kaip laisvi piliečiai ir garbingi žmonės ir remdami šios konstitucijos teisėmis, kuri garantuoja mums minties, žodžio ir spaudos laisvę, keliamės mūsų balsą prieš tamsta karštai protestuodami del smurtų, kokių tamstos valdžia griebiasi prieš daugumą pat-

maimos padarė, kad ir pamanyti sunku, kad tokiame pasauly dar galima būtų atstatyti kokia nors archaiska tvarka.

Del to neišvengiamai didelės masės žmonių turi ir turėti savo ranka valdžioje, demokratija tad lieka ir turi likti, kaip tikroji forma žmonių naujo ordierio. Ji pergyveno monarkijas, pergyvens diktaturas. Pasaulis negali progresuoti be masių, masės be instrumentų: kaip nebėra galimybės žmonija grąžinti prie žambio ir akmens kirvio, taip ji nebebus galima grąžinti prie senovės valdžios tvarkos.

Demokratija Pasilieka Pozicijose (Tęsa nuo 2 pusl.)

Demokratija Pasilieka Pozicijose (Tęsa nuo 2 pusl.)

Demokratija Pasilieka Pozicijose (Tęsa nuo 2 pusl.)

APŽVALGA

DAR VIENA DIKTATURA ARTINASI GALO.

VENECUELOJ KALINAMI 1000 STUDENTŲ. Venecuelos Studentų Federacijos protestas.

Venecuela yra maža respublikė Pietų Amerikoje, kuri jau senokas laikas kenčia diktatoriaus Gomez priespaudą. Kadangi visoj Venecueloje siaučia griežta cenzūra vidaus ir užsienio žinioms, tai šis atsiskaitymas yra pirmas, pasivertęs pro tos cenzūros užtvaram.

SAN JUAN, Panama. — Čio nai gyvena ištrėmimę buvęs Venecuelos respublikos kandidatas į prezidentus Felix Montes. Jam atsiuntė Venecuelos Studentų Federacija protesto tekstą del dabartinio prezidento, Juan Vincente Gomez, pasigrobisio diktatūros teises. Ta Studentų Federacija yra gana skatilinga ir yra vadovaujanti grupė visoj šaly opozicijai prieš dabartinį diktatorių. Jau nuo pereinio pavasario tos Federacijos vadai siuntė protestus prezidentui — diktatoriui del persekiojimo piliečių ir paņemimo šalies konstitucijos teisių. Po kiekvieno tokio protesto diktatorius tuojau išleisdavo paliepiamą areštuoti tu protestų autorius. Tuojau po areštų įvykdavo vieši mitingai ir vėl sekė nauji areštai. Bet studentų pasiryžimas nepalaužiamas ir pasipriešinimas auga.

Ateinantį balandžio mėnesį paskirti rinkimai. Bet jokių mitingų diktatorius neleidžia, policija ir kavalerija gaminėja ir areštuoja. Tris sykius jau įvyko, kada ta diktatoriaus policija šaudė į minią. Studentai turi didžiausio pasitikėjimo visoje šalyje ir yra idealie vadovybė trims ketvirtadaliais gyventojų. — Felix Montes, kurį 15 metų gyvena ištrėmimė, turi ryšius su savo šalies studentais ir kitais gerais patriotais, kurie jam ir pristato žinioms išvengdami cenzūros apie padėtį jojo tėvynėje. Laškai išmuguliojami į Panamą ir Porto Rico per La Guaira.

Montes ką tik gavo paskutinio studentų protesto tekstą. Visi studentai, įtarti dalyvavę to protesto priėmimė sugaudyti ir pasodinti kalėjimams. Bet pirma sukešančį į kalėjimus diktatoriaus valdžia reikalavo, kad atskirai kiekvienas atsiskaitytų nuo to protesto. Pats universiteto rektorius narėjo, kad jie patikrintų savo parašus ir pasiteisintų, bet visi studentai ligi vieno atsiskakė tai padaryti nors daug jų tarpe ya sunai žymių krašto valdininkų. Šimtai gyventojų lydėjo ginkluotą eskortą, kada studentai vartai į kalėjimus duodami studentams dovanas pinigus, maistą, ir reikšdami jiems pritarimo.

Studentai paskirstyti prie kalinių darbų prie gelžkelių taisymo kiti sukimšti ir bė to perplidyta kalėjimus. Už tai, kad parašė šitokį protestą: Venecuelos Studentų adresas.

"Venecuelos Studentų Federacija, akstinama tvirtu ištikinimu, kilusiu iš krašto teišėtinu ir patriotizmo meilės, elgdamosi kaip laisvi piliečiai ir garbingi žmonės ir remdami šios konstitucijos teisėmis, kuri garantuoja mums minties, žodžio ir spaudos laisvę, keliamės mūsų balsą prieš tamsta karštai protestuodami del smurtų, kokių tamstos valdžia griebiasi prieš daugumą pat-

Demokratija Pasilieka Pozicijose (Tęsa nuo 2 pusl.)

Demokratija Pasilieka Pozicijose (Tęsa nuo 2 pusl.)

Demokratija Pasilieka Pozicijose (Tęsa nuo 2 pusl.)

1-as SANDAROS KONCERTAS

CHICAGOJE

NEDELIOJ, GRUODZIO 16 1928

VALERIJA ČEPUKAITE

JUOZAS BABRAVICIUS

Pradžia 4 val. pp., po Koncerto šokiai

Chicagos Lietuviu Auditorijoje

3133 South Halsted Street, Chicago, Illinois

ZOSĖ KRASAUSKIENĖ

Dalyvauja

Juozas Babravičius,
Zosė Krasauskienė,
Ona Biežienė,
Valerija Čepukaite,
S. L. A. Jaunoji "Birute"

ONA BIEZIENĖ

Įzanga

\$1.00

\$1.50

šokiams

50c

VERNA BIGELIUTE

Skaitlingai Kviečia Atsilankyti SANDARA

KOESPONDENCIJOS

CLEVELAND, OHIO.

Zinutės rinktos.

Clevelande, kaip rodos ir visur jau motutės nėra. O apsilankę antroji motina, — tai žiema. 26 — 28 buvo sniego ir šalčio. Spaudė šaltis taip gerai, kad reikėjo valstybinės pilti į masinių radiatorius, o kas nespėjo to padaryti tas turėjo nuostolių.

Automobilių nelaimėse užmušta apie 13 ypatų.

Clevelande, darbai eina po valiai. Iš kitur atvažiuavus o nemokants jokio amatiško darbo sunku darbas yra gauti.

Stasys Pilka ir senelis Skinneris ketina mūsų miestą aplankyti, sausio 6 dieną. Tat bus smagu tokių šposų pamatyti, kaip senelis sulaukęs 105 metų, o dar šoka kazoką gerai.

Gansonas ir Komaras trunko Clevelande visų tautų drauguolius. Be to prisidėjo Kazys Alelinas. Kaip matyt šie drauguoliai parodys, jog lietuviai yra dar druti ir drūta Lietuvos Tauta. Toliau parašysiu daugiau apie juos.

Juozas Kalakauskas, 1310 Russell Rd., turi gražų šturėlį minkštų gerimų, cigary ir taip tolaus, geri tautiečiai. Man pas juos apsilankius ir papasakojus apie "Sandarą" jogei "Sandarą" jau Chicagoj, žmonės net nustebę, jogei "Sandara" taip didelę kelionę turėjo. Tat sako: Tegul ir mano \$2.00 buna ant "Sandaros" persikėlimo. Na matot, kokie žmonės yra prielankūs. Pas tokius bznierius vertėtų visiems lietuviams apsilankyti, kurie remia spaudą kiek galint.

—Iš Guraučių.

PASTABOS

"Dirvoj" rašo Spragilas, kad jam būnant Lietuvoje ir apsilankius pas Martyną Jankų, sako Jankus yra geras Tautos rėmėjas ir jau turi 70 metų ir dar gali gyventi 20 metų. Jei, gu kas nenkenks.

Aš sakau, kad tokis žmogus lai gyvuoja ilgiausius metus, nes tokių žmonių

DETROIT, MICH.

ADV. J. P. UVICK

Dabar Naujame Ofise
2333 Earlum Tower

Kampas Bates & Cadillac Square
Valandos nuo 8:20 iki 5 po pietų
Paned. ir Petn. iki 7:30 val. vak.

\$1000 iki \$5000

GYVASTIES APDRAUDA BE MEDIKALĖS EGZAMINACIJOS

Sveikiems žmonėms nuo 17 iki 50 metų amžiaus Specialiai kontraktai — kreipkitės į mane sužinoti kaip išgauti išmokėtą "policy" į 13 metų, mokant paprastą mokeskį.

Įtūria investanta su pilna drauda. Su medikale egzaminacija, galima apsidrausti iki \$300,000.

KOMPANIJA SU MAŽIAUSIOM IŠLAIDOM AMERIKOJ
Kompanijos turtas — \$400,000,000

Esame pasekmingai veikę per 57 metus

Rašykite ar prisiskite šį kuponą

K. J. PHILLIPS
(Phillipovich)
Apdraudos Patarėjas
751 W. 31st St., Chicago
Mieste ofisas

112 W. Adams St.
Be jokių obligacijų iš mano pusės, malonėkite pranešti man apie smulkmenas ir kainas.

Vardas
Adresas
Gimimo diena
Kiek amžiaus

mes mažai turime, o ne 20 metų!

"Sandaros" tulas geras grybautojas klausia "Sandaros" redaktoriaus, kur yra daugiau. sia yra grybų. Žinoma, redaktorius atsakė, kad jam grybai nerupi ir vistiek geram upe budamas nurodė, kur moteris grybų prisirinko.

Aš sakau Clevelande yra daugiausia grybų, kada grybų laikas. Jei moteris kaip nuvažiuoja grybauti, tai veža namon prisigrybavę maišais ir sijonais, tik ne dabar.

—Pastabų grybautojas.

BALTIMORE, MD.

"Šventoji Naktis"

Atvykus Komp. Mikui Petrauskui į Baltimorę, Atletų Klubo Choras vėl pradėjo narsiai veikti. Yra užsibrėžta pastatyti kelias operas šią žiemą; jų pirmoji bus p. Petrauskas, ko "Šventoji Naktis". Si opera bus pastatyta Grūdžio 26 d. Lietuvių Svetainėje. Dalyvauja visos gerosios Baltimorės ar. tistinės spēkos. Griėš symfonijos orkestra. Visame vadovauja Komp. Mikas Petrauskas.

Jau girdėti, kad ir iš tolimiesnių kolonijų bus svečių girdėti tą veikalą. Lietuvos atstovas gerb. p. Balutis, Dr. Vencius iš Brooklyn'o, su žmona, kuri tik atvyksta iš Lietuvos, p. Liutkus iš Philadelphia, ir daug kitų pasižadėję buti.

Veikalas muzikos žvilgsniu yra labai gražus. Angelių choras, piemenų, karalių, kareivių ir kitos dainos, kai susipi. na su orkestros aidais, tai rodo, kad žmogų apsparnuoja ir neša į kokią tai žavingą rojų.

— J. Skriba.

NEW HAVEN, CONN.

Kad New Havene lietuviai gyvuoja, tai parodo, kad ir šis ivykis: Grūdžio 2 d. pas ponus B. Daujotas įvyko paminėjimas varduvių p-nios Kramanauškienės iš Bridgeport, Conn. Laimė tame, kad tose varduose dalyvavo ir A. L. T. Sandaros 10 kuopos pirmininkas Jonas Čeponis. Pasekmėje "Sandara" įgijo 3 naujus skaitytojus ir prie tam Vincas Kripaitis, J. Čeponis ir M. Čeponienė sumetė po 50 centų aukų Sandaros reikalams.

Nauji skaitytojai: J. Kramanauškas, Kazys Juockaitis, ir Br. Daujotas.

Be abejonės, kad varduovės atsižymėjo šitokiu pavyzdžiu parodo, kad ir linksmintis, o vienok naudingą darbą atlikti galima.

— Vincas Alksninsis.

"MARGUTIS"

MUZIKOS IR JUOKO MENESINIS ZURNALAS

Dainos: Chorams, Solistams
Gaidos dėl pjano
Teatralams veikalai
Pildyti geriausių Juokų
Kaina \$1.00 metams
"MARGUTIS"
3210 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Tune in Any Nite!

BASEBALL SCORES

BROADCASTED NIGHTLY

by the **NOBLE CIGARMAN**

THRU STATIONS

WBZ WJAR WICC
WBZA WJAB WYCH

NOBLE DIAMONDS
HAVANA FILLER
4 FOR A QUARTER

NEW BRITAIN, CONN.

Kaip kada ir Varpai Streikuoja.

29 lapkričio po ilgos ir sunkios ligos pasimirė drg. Juozas Viselga. Kadangi reikėjo ilgai sirgti, daktarai daug atsisėjo, todėl ir pinigai pasibaigė. Buvo lydimas velionis į Šv. Andriejaus lietuvišką bažnyčią, taip atrodo, lyg ne šermėnys lydi, nes varpai taip jau ramiai kabėjo; atrodė lyg kas nepaprasto; kiek patirta iš žmonių, kad buvo nepašmaruoti, todėl neskambėjo, streikuoja mat. Kaip atsimeni senų žmonių patarę, jeigu šmaruosį, tai ir važiuosi, nešmaruosį ir nevažiuosi.

— A. Sapiega.

CLEVELAND, OHIO.

Pas mul Clevelande jau arti, gal turėsime sniego gražaus, tik galima kad neturime rogių, kur galėtume pasivažinėti, taip kaip Lietuvoj ant užgavėnių.

Kažin? ar da tie laikai yra Lietuvoje, kur gaspadorius pakinkęs arklius, susodinęs burį vaikučių ir vežą kaip tik arkliai gali patraukti, tai vis atminimas iš senų laikų. Zmonės seni kalba, kad jeigu dideles merginas pavažioti ant užgavėnių, tai sako linai gerai auga. Neteko man patirti, negaliu sakyti, kad teisybė, mažu kas plačiau aprašys.

Pas mumis manau kaip ir kituose miestuose yra privisė spikizijų, kur valstybinę parduoda kaip tik galint. Kiti ir turėdami gerus darbus, uždirbdami ne blogai, pametę darbą padėjo parduoti smalą.

Man ne tiek svarbu kad krautuvelėse parduoda, biznis vis biznis. Bet tiems, kurie po namus parduoda pasimėtę darbą, kurį turėjo, mirksta turį smarvę. Vaikščioja su nošins, kaip su lyra, akys rodos iš kaktos sprosta laukan, veidai išsiptę kaip tik kuoso, kuris turi ilgą snapą, ne panašiu yra į žmogystą. Kaip pažiūrį į tokį žmogų, tai atrodo, kad jis tuoj sprogs, kaip dinamitas kaip sakant Blew out.

Pažiurint į naminį gyvenimą žmogų šurpuliai net ima. Kam puose nešvaru, prisigėre smokso, smarvę pučia, spiaudo, šeimnininkė kaip silkių bačka špokso kampe akys laik žiba, ir dantys kyšo. Na tau biznis, žmogau.

Vaikučiai nuvargę, apiplyšę, Mokytojos iš mokyklų veja namo vaikus, kad motina apšvarintų, tai tau ir žmogau!

O po drauge kit eina, į kapus bė laiko. Kiek jau tokių nukeliavo į kapus, o kiek ketina keliauti. O kiek šaltojo patupdyti tupi. Nekuriems buvo taipgi parėjo iš šaltosios sėdėje, įžengė į savo budą nustebo, kad nerado nei pačios, nei vaikučių. Jau ana su kitu parunijo. Žmogus keikia, kad tas Judošius suardė gyvenimą. Ne, tai munšainas suardė, ne tas Judošius. Jaigu butum smarvės nešinkavęs, tai į šaltąją nebutum papuolęs, šaltaj nebutum sėdėjęs, butum pačiūtę su vaikučiais turėjęs. Tai taip, mano patarimas: meskit tokius blogus naujus paprotkius narių, kurie priešinosi darydami kokias nors išvadas.

Varpiečių Koncertas Pa- vyko vidutiniškai.

29 dieną lapkričio L. N. Varpo Choras buvo surengęs koncertą ir šokius; žmonių susirin ko neperdaugiausiai, nežinia iš kokios priežasties, ar žmonės aptingo lankyti ant parengimų, ar kitokia priežastis, betgi choristai savo užduotį atliko kuogeriausiai. Po koncerto prasidėjo šokiai, kur linksminosi iki vėlyvos nakties, išsiskirstė visi su geru upu.

Sandariečių Vakariėnė Jau Netoli.

A. L. T. Sandaros 32 kuopos vakariėnė jau netoli, kuri atsi. bus grūdžio 31 dieną prieš naujus metus, todėl patartina tikietus įsigyti iš kalno, kad kita sykį nepritrūktų ir nelikus be vakariėnės. Tikietus galima pasipirkti šiose vietose: J. Mikalauška, Liberty Lunch, Main St., A. Rekus, Hotel Belmont, Church St., L. G. Kaziu. nas, Kriaucių šapoj, E. Main St., ir pas kuopos narius.

— Vietinis.

Bridgeport, Conn.

Pašalpiinių Draugijų Vieniji- mas į Didesnę Grupę.

Savu laiku kilo pageidavimui šiose Draugijose: A. L. N. P. ir A. P. Klubo ir D. L. K. Vytauto Draugijos, kad suvienijus į vieną draugiją. Komisija tam reikalui dirbo tulą laiką, kad sudarius tam tikras reformas, ant kurių abiejų draugijų nariai galėtų sukkti, kame ir likosi abiejų Draugijų priimta tam tikros taisyklės, kurias pateikė Komisija Draugijų suvienijimui.

Grūdžio 2 dieną 1928 m. įvyko bendras tų Draugijų susirinkimas ir atliktas tam tikras balsavimas ant pareiškimo lakštų, (balotų). Balsavimo pasekmės bus pateikta sekančiuose tų draugijų susirinkimuose. Čia galima tikėtis, kad pavyks toms draugijoms susivienyti, nes bendras susirinkimas parodė didelį draugiškumą tarpe dviejų draugijų narių, ir didelę didžiama supradamą Draugijų vienijimo reikala, noriai sutinka vienytis. Paprastai kaip visuose veiki muose, taip ir šiame buvo ir protikių narių, kurie priešinosi darydami kokias nors išvadas.

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS
PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE
VALSTIJOSE

Kurios Turtas virš \$1,000,000; narių 20,000

NUO SUSIORGINAVIMO IKI ŠIAM LAIKUI IŠMOKĖTA \$400,000.00 POMIRTINIŲ, PAŠALPŲ IŠMOKĖTA \$500,000.00

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai primami nuo 18 iki 59 m. amžiaus. Visinariai gauna laikraštį "Te. vynes" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtiniai skyriai — \$150, 300, 600, ir 1000
Pašalpos Skyriai — \$6,00 \$9,00 ir 12.00 į save

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERIC

07 W. 30-TH STREET NEW YORK, N. Y.

Pas mumis manau kaip ir kituose miestuose yra privisė spikizijų, kur valstybinę parduoda kaip tik galint. Kiti ir turėdami gerus darbus, uždirbdami ne blogai, pametę darbą padėjo parduoti smalą.

Man ne tiek svarbu kad krautuvelėse parduoda, biznis vis biznis. Bet tiems, kurie po namus parduoda pasimėtę darbą, kurį turėjo, mirksta turį smarvę. Vaikščioja su nošins, kaip su lyra, akys rodos iš kaktos sprosta laukan, veidai išsiptę kaip tik kuoso, kuris turi ilgą snapą, ne panašiu yra į žmogystą. Kaip pažiūrį į tokį žmogų, tai atrodo, kad jis tuoj sprogs, kaip dinamitas kaip sakant Blew out.

Pažiurint į naminį gyvenimą žmogų šurpuliai net ima. Kam puose nešvaru, prisigėre smokso, smarvę pučia, spiaudo, šeimnininkė kaip silkių bačka špokso kampe akys laik žiba, ir dantys kyšo. Na tau biznis, žmogau.

Vaikučiai nuvargę, apiplyšę, Mokytojos iš mokyklų veja namo vaikus, kad motina apšvarintų, tai tau ir žmogau!

O po drauge kit eina, į kapus bė laiko. Kiek jau tokių nukeliavo į kapus, o kiek ketina keliauti. O kiek šaltojo patupdyti tupi. Nekuriems buvo taipgi parėjo iš šaltosios sėdėje, įžengė į savo budą nustebo, kad nerado nei pačios, nei vaikučių. Jau ana su kitu parunijo. Žmogus keikia, kad tas Judošius suardė gyvenimą. Ne, tai munšainas suardė, ne tas Judošius. Jaigu butum smarvės nešinkavęs, tai į šaltąją nebutum papuolęs, šaltaj nebutum sėdėjęs, butum pačiūtę su vaikučiais turėjęs. Tai taip, mano patarimas: meskit tokius blogus naujus paprotkius narių, kurie priešinosi darydami kokias nors išvadas.

Kadangi pašalpiinių Draugijų gyvavimas pavieniui mažose grupėse jau nėra taip užtikrinta jų ateitis, tad jų reikalai ir vertia prie to klausimo, kad suvienijus į didesnes grupes ir padarius tinkamas reformas galėtų gyvuoti draudą, kuomi ir mūsų kolonijos tautiečiai susidomėje ir noriai eina prie pagerinimo savišalpos Draugijų. Tenka tēmyti spaudoje, kad jau daugely kolonijų panašių draugijų vienijimo klausimas kyla.

Sakau čysti prajavai, net gasalino stotyse gali gauti gerti; na tau laikai virto. Nesenai buvo atsitikimas, moteris nuėjo kur į senstorį ir nusipirko karpeta, parnešė ir numetė į kampa. Apsisukus vėl per duris išėjo su savo reikalais. Tuom tarpu parėjo vyras namon. Žiuri guli karpetas, galvoja ką čionais daryti su tuom karpetu, neilgai mąstė sumanė, išėjo laukan prie gatvės; tuom tarpu važiuoja žydelis su skudurais žmogus stovėdamas hai! hai! į žydelį šaukia. Nu žydelis "Nu, žmogaus, ką tu turi parduoti? žmogus sako turiu karpeta. Nu, parodyk, parodė karpeta žydas duoda 30c, ba daugiau neverta. Žmogus mano, kad už 30c. jis negalės gauti arelkos pantelės, tik stikliuką, o stikliuko jam prisigerti negana. Sako tu smarve mažai duodi, eik laukan. Žydas: nu, aš eisiu, ba daugiau negaliu duoti, nes mažai karpeta sveria. Žydelis per duris išėjo, žmogus pasilikes, pradėjo galvoti, kaip ją padaryti, kad daugiau svėrytų. Trumpai ar ilgai galvojus, sugalvojo ir pridojo briksų — plytų į vidurį karpetos ir suvyniojo. Važiuoja kitas žydelis ir pašaukė aną. Žydelis pasverė duoda 50c. Žmogus pamastė bus gerai, kad ir negausiu pantės, bet bus du stikliukai pragaro smalos. Par davęs karpeta pradėjo ieškoti smarvės, aplakstė visas spikizies už 50c. niekur negali pantės gauti, nutarė toliau pažengti. Nuėjo pas italus, gavo už pusę rublio pantę, parsinešė namon prisigėrė. Tuom tarpu pareina šeimnininkė, žiuri karpeta nėra, sako kas čion per šposai, kur karpeta? Vyras žaksėdamas, sako aš par-

BROLIŲ KRUGELIŲ

Seniausia
MINKŠTŲ GERIMŲ
IŠDIRBYSTĖ

Visoj Connecticute valstijoje. Pristatom visokių gerimų kur tik kas reikalauja, kaip tai: baliams, vestuvėms, krikštynoms ir tt. Reikale kreipkitės pas
BROOKLYN BOTTLING CO.
47 Drayer ave. Waterbury, Conn
Telephone 1418 (1-29)

Sharin
FLORIST

10 Portland St. Worcester, Mass.
OPPOSITE BANGOR HOTEL
TELEPHONE — PARK 4104

LIETUVIŠKA UZEIGA

Padidinta ir naujai ištaisyta pirmos klesos lietuviška užėiga-valgykla.

CHARLE'S LUNCH

94 Millbury St.
Worcester, Mass.

JOS. ZUROMSKIS

ELECTRICIAN
WIRING AND REPAIRING
Motors—Fixtures—Water Pumps

Tel. Park 5452 Tel. Cedar 7336

Joseph J. Dirsas

LIETUVIS GRABORIUS
Teikiu patarnavimą laidotuvių ir išrendavimų automobilius vestuvėm ir kitokiems pasivažinėjimams. Gyvenimo vieta

194 Millbury st. Tel. Cedar 4953
3rd Floor
Office Funeral Home,
212 Millbury St., Worcester,
Tel. Park 2756

daviau reksmonui už pusę rublio. Nu, tu Judošiau ir jau prisiputai, aš užmokėjau \$3.00 dolerius. o tu pardavei už 50 centų. Iš to kilo barniai, peštynės, potam su lazdomis atvažiavo, ir žmogus už lašelį gavo atsiderinti be langėn. Tai kokios laikos. Kokių atsitikimų atsitinka sunku yra aprašyti, bet stengiuos laiks nuo laiko "Sand." skaitytojams suteikti tokių žinučių.

Tuom tarpu bus gana, nes ir taip per toli nužengiau.

NADAS RASTENIS

ADVOKATAS

100 West Lombard Street
BALTIMORE, MD.

Telefonai:
Buto: Gilmor 0361
Ofiso: Calvelrt 5896

J. H. JABLONSKIS

PARDUODU ANGLIS IR COOPER KOKSUS

Geriausios Rūšies

Galima po mažai mokant vasaros metu įgyti anglių visai žiemai. Lietuviai pažysta mane, o aš Lietuvius. Reikale kreipkitės
39 Spring st. West Haven, Conn.
Arba telefonuok West 1662

DR. TESSMER

DENTISTAS

306 Main St., Worcester, Mass.
2-ros lubos. Kalba lietuviškai.

KUOMET NORĖSITE

RAKANDU

Atminkite, kad mūsų krautuvē yra biznyje jau 40 metų. Už cash arba išmokėjimais.

R. NORTHBRIDGE
FURNITURE CO.
Worcester, Mass
166 Southbridge St.

Ofiso Tel. Park 3491

ADVOKATAI

BARKUS IR ABODEELY

725 SLATER BUILDING
Worcester, Mass.

IGNAS J. BARKUS

101 Sterling st. Maple 9644.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

LIETUVIŠKA

DUONKEPYKLA

Mes kepame 6 rūšių doną keikus ir pajus. Nepamirškite ir klauskit mūsų duonos

A. Duda ir V. Staliauskas
75 WARD ST.
Worcester, Mass.

GEORGE WEGERT

CO.

Užlaikome visokias mėsas, dešras ir virtas ams. Viskas dideliame pasirinkime.

275 GREENWOOD ST.
Worcester, Mass.

Lietuviškų Čevėrykų

Krautuvē

90 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.

Vinco Čėsnos krautuvēje visomet galite gauti gerus čevėrykus del visos savo šeimynos. Priemamos kaino ir užtikrintas patarnavimas.

SAUGOK GALVĄ IR VHDURIUS

Žmonės, kuriems skauda galvas arba kurių skilvis gerai nedirba, bus greit palengvinti, jei vartos Pepsenic Seltzer, kuris širdies visai neliečia. Galima gauti aptiekose arba siųskite 5c. stamponis del sampalo

PEPENIC SELTZER CO.
Worcester, Mass.

National Ice Cream Co.

Darydami kokius parengimus reikalaukite mūsų Ice Creamo ir toniko. Visiems suteiksiu tinkamą patarnavimą.

P. A. DĖDYNAS
96 MILLBURY ST.
WORCESTER, MASS.
Telefonas: Park 7984

PRAN. J. BUBLYS
BOBBLIS

LIETUVIS ADVOKATAS
638 SLATER BLDG
Tel. Park 2939
Namai 51 Harlem Street
(Kampas Sterling St.
Tel. Cedar 1768-M
WORCESTERY

PIANAI, RADIO, GRAMOFONAI

Lietuviški Victor,
Columbia ir Okeh
rekordai

Pianams rolai lietuviški, rusiški ir lenkiški. Pirkdamas visus savo muzikalius instrumentus čia, sutaupinsis pinigus. 18-29

Konczanin Music Shop
136 Millbury st. Worcester

Tel. Park 4049
W. N. ESTABROOF

Zinomas Worcesterj gėlių laidytojas. Laidotuvių vainikai, stuvijų buketai, priemamos kainomis 50-29

372 MAIN ST.
WORCESTER, MASS.

Tel. Cedar 7206
A. J. KATKAUSKAS

Didžiausia Drapanų Krautuvē
201 Millbury St.
Vyr.ški ir moteriški drabužiai dideliame pasirinkime.

372-376 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.

RUKYKITE
C. C. A.
CIGARUS

LIETUVIŠKA
SKUTYKLA

382 Millbury st.
Worcester, Mass.

Kerpam gražiai plaukus vyrams ir moterims už 35c. vaikams 25c. išskiriant subatas. Skutambardas už 15c.

VINČAS DEGUTIS

Generalis Kontraktorius
Budavoja naujus ir taiso senus namus. Patarnavimas visuomet geras.

15 ENGLEWOOD AVE
Worcester, Mass.

M. CIVINSKAS
Lietuvis Graborius

340 HARDING ST.
WORCESTER, MASS.
Tel. Park 4156

Patarnauju laidotuvių ir išrendavimų automobilius įvairiems reikalams

Tel. Park 2240-4274-4381
PETER BROTHERS

COAL, WOOD & LUMBER

Geras Patarnavimas
161 WASHINGTON STREET
WORCESTER, MASS.

Tel. Tel. Park 2470
BEN. MENDELSON

Advokatas

ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėj. Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerikoje taip ir Europoj.

390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.

Teatras ir Muzika

KAS — KUR — KADA

"Sandaros" koncertas, įvyks Gruodžio 16 dieną 1928 metais, Chicagos Lietuvių Auditorijoje, 4-tą valandą dieną.

Naujų Metų vakare, Lietuvių Auditorijoje Sandaros 100 kuopos bankietas.

Sausio 6 d. 1929 metais įvyks Juozo Babravičiaus Koncertas, Eighth Street Theatre.

Vasario 16 dieną, 1929 metais, apvaikšiojimas Lietuvos Nepriklausomybės 11 metų sukaktuvių, Lietuvių Auditorijoje, Chicagoje.

TELEGRAMA.

Gerb. M. Biekša:—

Lai bus jums ir koncerto rengimo komisijai žinoma, kad burys Sandariečių iš Racine, Kenosha, Milwaukee, Waukegan ir kitų artimesnių miestų rengiasi atvykti į pirmą Sandaros koncertą, Chicagoje, kuris įvyks gruodžio 16 dieną 1928 metais Chicagos Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted Street.

— M. Kasparaitis

P. S. Atvažiuosim anksti, kad būtų laiko pakalbėti apie planus tolimesniai Sandaros darbuotei.

— M. K.

"SANDARA" CHICAGOJE

Persikėlus "Sandarai" Chicago, pirmose "Sandaros" laidose, jau skaitytojai matė pirmųjų "Sandaros" draugų vardus, kurie "Sandarą" moraliai ir materialiai parėmė; matėme vardus ir tu, kurie pasižadėjo teikti ir šiandien teikia įvairius raštus ir žinias. Bet tai dar ne viskas... Šiandien mes matome vardus ir tu, kurie ligšioliai dar negalėjo ar gal neturėjo progos pasidarbuoti Sandarai.

Dabar mes matome jų vardus, bet mes tuomi nepasitenkimsim; nueisim ir pamatysim bei išgirsime jų dainas! O mes juos galėsime išgirsti "Sandaros" KONCERTE, Nedėlioje, Gruodžio 16-tą dieną Chicagos Lietuvių auditorijoje, 3133

S. Halsted St., 4 val. po pietų. Ten mes išgirsime mūsų gerbiama ir mylima dainių JUOŽA BABRAVICIŲ, plačiai žinomas ir mylimas dainininkes pp. Zosę Krausauskienę ir Oną Biežienę, Dr. Biežio žmoną ir talentingą smuiknikę p. le Valeriją Čepukiutę. Taigpi mūsų jaunosios kartos artistus — dainininkus S. L. A. Jaunąją "Birutę".

Artistams — dainininkams pianu asistuos: Gerb. J. Byanskas, p. le Verna Bigeliutė ir p. le Biruta Briedžiūtė.

Kadangi virš paminėti koncerto dalyviai yra visiems vietos ir apylinkės lietuviams gerai žinomi, tai ir nemanau eiti išvardžijimus bei ieškoti didelių komentary, o tik turiu priminti, kad jie visi rengiasi gražiai pasirodyti ir atsilankiusiems patenkinti ir todėl mūsų pareiga yra skaitlingai dalyvauti šiame pirmame Chicagoje "Sandaros" KONCERTE.

—Muzikų Matas.

VEL DAINUOS!

Gerb. mūsų dainius Juozas Babravičius vėl dainuos per Radio W. G. N. (Chicago Tribune) stitį sekancio pirmadienio vakare nuo 9:30 iki 10 val. Jis dainavo pereinio pirmadienio vakarą per virš minėtą stotį, ir kaip visuomet, taip ir šį kartą jis dainavo labai gerai, ir žmonems reikalaujant, jis tapo pakviestas dainuoti vėliai. Sakoma, kad Tribune gavo daug laiškų su pagyrimu p. Babravičių ir prašymu pakviesti jį vėliai.

Taigi visi įsitėmkykite, kad jis dainuos pirmadienį nuo 9:30 iki 10:00 val. vakare. — Rep.

PAIEŠKOJIMAS.

Paieškau brolio Antano Barausko Naujų Stebekių kaimo, Ramygalos valščiaus, Panevėžio apskrčio, išvažiavęs į Ameriką prieš karą ir gyvenvo visa laiką Chicagoje. Prašau atsiliepti jo, arba kas žino jo pažįstami, prašau pranešti šiuo antraštu:

Anupras Barauskas, 1773 York Street, Windsor Ont. Canada

M. Zoščenko.

Gydytojas

Šiais laikais, piliečiai, liaudies teismuose dažniausiai vis medicus tiesa. Vienas girdi, operaciją nešvariomis rankomis darė, kitam — nuo nosies akiniai nukrito į žarnas ir jų rasti nebegali, trečias — kokiai nors nepatyrusiai moteriškei nuplovė visai ne tai, ką reikėjo nuplauti.

Vis tai ne europiškai. Vis tai didelis tamsumas. Ir teisti tokius gydytojus reikia.

Bet štai, draugai, už ką teis mediką Jurgaitį? Žinoma, aukštojo mokslo jis nėjo. Tačiau ir ypatingo nusižengimo nepadarė.

Susirgo čia vienas vyras. Pavardė jo — Keršulis, profesija — sunkus vežikas. Trisdešimts penkių metų amžiaus. Nėpartinis.

Geras vyras — nėra ko sakyti. Nors ir nėpartinis, bet dalyvauja susivienijime ir gauna trečios rūšies algą.

Na, susirgo. Atsigulė. Tik pamanykit, kokia bėda. Tinsta, kad matytumėte, jo pilvas, ir sunkiai kvėpuoja. Na, pakenteck! Na, karšto vandens bonką ant pilvo dėk — ne. Labai išsigando. Sudrebėjo.

Ir liepia savo bobai, nesigailint jokių pinigų kvesti geriau sį ir žymiausių mediką. O boba ką? Boba verkia del pinigų, bet su ligoniu nesiginčijo. Pakvietė gydytoją.

Ateina toks ilgas medikas su aukštuoju mokslu. Pavardė Zvirblevičius. Nėpartinis.

Na, apžiūrėjo pilvą. Pačupinėjo ką reikia ir sako:

— Niekai, — sako. — Be reikalo, sako, žymius gydytojus garsinate. Siek tiek vyras apsilvalgė per daug. Tegu, sako, klistirą, statų ir vistas valgo.

Pasakė ir išėjo. Laimingas kelionė.

O vyras nuliudo. "Ak, — galvoja. — trauk jį devynios! Kokius moteriškus receptus duoda. Mano tėvas galvoja, nepripažino lengvų vaistų, ir aš nenoriu jų nė matyti. Vistas tevalgo tarptautinė buržazija".

Ir taip vyras išliudėjo ligi vakaro. O vakare liepia savo bobai, nesigailėti jokių pinigų, kvesti garsųjį Jurgaitį iš Mažosios Ochtos.

Boba, žinoma, paliudėjo del pinigų, bet su ligoniu nesiginčijo — nuvažiavo.

Tas, žinoma, pasididžiavo. — Ko, — sako, — aš po žymių medikų ten ir atgal važinėsiu? Aš žmogus be aukštojo mokslo, rašyti menkai temoku. Kurių galų man ten ir atgal važinėti?

Na, pasididžiavo išsiderėjo sau visokių lengvatų, kiek mais tu ir kiek pinigais — ir nuvažiavo.

Atvažiavo. Sveikas. Pilvo rankomis nečiupinėjo. — Laukujis, — sakė, — pilvas čia neturi reikšmės. Visas reikalas, sako, viduje. O vidų sako, ar čiupinėsi, ar nečiupinėsi — liga nuo to nesulipnės. Tik dar supykinti galima.

Paklausinėjo tik jis, ką anas medikas prirašė ir kokius receptus davė, liudnai sau nusišypsojo ir liepė ligoniui rašyti raštelį, — girdi, aš sveikas ir mano nabašninkas tėvelis sveikas, vardan tėvo ir švento. sios dvasios.

Ir tą raštelį liepia nuryti. Išklause vyras ir galvon įsidėjo.

"Oi, — galvoja, — kad giltinė parauti! Mokslas — šviesa, o nemokslas — tamsa. Valstybė sakė: mokykis, o aš nesimokinau. O kaip dabar mokslas būtų naudingas."

Papurtė vyrelis galvą ir sako pro dantis: — Ne, — sako, — negaliu rašyti. Nemoku. Tik pavardę temoku parašyti. Gal,

— Ne, — atsako Jurgaitis, suraukęs kaktą ir sukdamas usus. — Ne. Vienos pavardės neužtenka. Vieną pavardę rašyti tik nuo kylos gerai, o nuo vidurių ligos reikia visą raštelį.

— Ką dabar, — klausia vyras, — daryti? Gal, jus už mane malonėtumėte parašyti?

— Aš, — sako Jurgaitis, — parašyčiau, bet akinius namie ant fortepono pamiršau. Tegu parašo kas nors iš giminių ar pažįstamų.

Gerai. Pakvietė kiemo sargą Androną.

Kiemo sargas, be reikalo nėpartinis, o specas: moka rašyti ir pasirašyti.

Atėjo Andronas. Išsiderėjo sau kainą, paprašė pieštuką, pats nubėgo ir atsinešė popieriaus ir pradėjo rašyti.

Valandą ar dvi rašė, apsiypilė prakaitu, bet parašė:

"Aš sveikas ir nabašninkas mano tėvelis sveikas vardan tėvo ir šventosios dvasios.

Namų Nr. 6, kiemo sargas Andronas."

Parašė. Padavė ligoniui. Ligonis rijo — rijo ir pagalios nurijo.

Jurgaitis tuo tarpu maloniai atsišveikino su visais ir išvažiavo pasakęs, jog del pagijimo nesiima atsakyti, nes raštelį ne pats ligonis rašė.

Ligonis palinksmėjo, net pavalgė, bet naktį vis tik numirė.

Prieš mirtį labai jį tampė vemti, pilve kažkas raizė.

— Na, numirė — kask duobę, pirk karštą — tik ne. Pagailo bobai pinigų nubėgo į susivienijimą skustis: girdi, ar negalima nuo Jurgaitio pinigų gražinti.

Pinigių Jurgaitis negražino — ne toks jis žmogus, bet byla iškilo.

Nabašninką skrodė. Ir popierių rado. Ištiesė, perskaitė, nustebo — girdi, parašas netas, girdi Androno parašas — ir byla į teismą. Ir teismui pranešė: parašas netas, tapetinis popierius ir pilvui per didelį — nagrinėkt ir spreskt!

O Jurgaitis per kvotą pareiškė: "Aš, broleliai, visai nekaltau, nei aš rašiau, nei aš rijau, nei aš tą popierių atnešiau. O kad Andronas padėjo savo, o ne ligonio parašą, tai aš nežinorečiau. Teiskite mane už nepriziūrėjimą".

Andronas sako: "Aš, sako, dvi valandas rašiau ir išsprakaitavau. Ir, išsprakaitavęs, savo pavardę parašiau. Aš, sako, esu žmogžudys. Prašau pasigailėti."

Dabar Jurgaitį ir Androną teis. Argi ir nuteis?

KOKIŲ MEDŽIŲ BUTA.

New Yorke muziejuje rاندasi medžio kelmis 1 mtr. ilgio ir 24 mtr. diametro, kuris sveria 50 tonų. Patsai medis buvęs 100 mtr. ilgio ir 30 mtr. diametro. Kelmo, kuris rاندasi muziejuje, pivių paviršiai nupolėruoti, kad lengviau pažinti medžio gimimo metrikus. Geresniai orientacijai kas šimtas žiedų — lentelė. Kiekvienas iš 1341 žiedų, tai vieni medio gyvenimo metai. Iš to matome, kad medis "gimė" 586 m. Kristui gimus.

Muziejaus direktorius, kad priminti pasaulio storiją, kiekvienoj lentelėje užrašė svarbiausias kiekvieno šimtmečio datas. Tokiu budu pigiai galima prisiminti trylikos šimtmečių istoriją chronologijos tvarkoje.

Ziurint pramonininkų akimis tas medis galėjęs sudaryti neišpasakytą turtą. Kad daryti iš jo stulpus, tai jų užtektų 250,000 klm. telefono linija galima būtų apjuosti žemę, apie pusiaujį 7 sykius.

SLA. 129 KUOPOS VEIKIMAS 18-TOJ APIELINKĖJE.

Prieš metinis susirinkimas atsiuvo gruodžio 2 d. p. Chernausko svetainėje, 1900 South Union Avenue, jame dalyvavo skaitlingai narių, ir kuopos bė komisijų raportai parodė neblogas pasekmes kuopos veikime. Kuopa bendrai su jaunuolių skyrium turėjo parengimą, pramogų vakarėlį 18 d. lapkričio, kuris puikiai pasisekė; buvo nemažai publikos ir jaunimo dalyvavo pusėtinai burys. Vakaras davė kuopai pelno 50 dolerių suviršum, tai geros pasekmės pagal mūsų koloniją.

Kuopos susirinkime buvo pranešta, kad 129 kuopa neturi ligonių, bet vėliaus pasirodė, kad yra sužeistas Petras Stankus, 530 — 22nd Ave., Bellwood, Ill., jis yra užsimaldavęs į pašalpa ir butų gerai, kad jį aplankytų arčiaus gyvenantieji kuopos nariai.

Kuopos valdyba išrinkta 1929 metams: J. Gelgudas, pirmininkas, A. Kazlauskas, vice-pirmininku, K. Batutis, prof. raštininku, Vincas Vasys, finansų raštininku, F. Valaitis, išdininku, J. Jasinskis, organizatorius, J. Baltušis, B. Zalytnas ir P. Janušaitis Izdo globėjais.

Jaunuolių skyriaus globėjai: J. Jasinskis, P. Janušaitis, A. Zalagėnas. Visais jaunuolių reikalais kreipkitės prie komisijos.

Kuopos narių yra keletas dar neušimokėję už šiuos metus, butų gerai, kad užsimokėtumėte vakarais pas finansų raštininką Vincą Vasį, 3116 South Halsted Street, nes atsitikime kokios nelaimės li-goje, tada sunku gauti pašalpa kada esate suspenduoti.

— Kuopos Report.

ANT PARDAVIMO

3 aukštų murinis namas — 2 moderniški gražus flatai ir štoras, pilnai įrengtas del už-eigos. Lotas 63 1/2 x 125 pėdų. Garažas. Kaina prieinama. Namas randasi adresu 5300 South Union Ave. Galima pamatyti pagal susitarimo su savininku, telefonas Radcliffe 5498.

PASIRENKANT

Kas užsirašys "Sandarą" metams čia Amerikoje arba Lietuva, tas gaus vieno dolerio vertės dovaną knygomis iš žemiau telpancio knygy sąrašo:

- Gadynės Zaizdos drama keturių veiksmų 25c.
- Saliarono Sapnas, vieno veiksmo drama 10c.
- Svetimas Dievas, drama trijų veiksmų 15c.
- Vagis, vieno veiksmo dramatiškas paveikslėlis 10c.
- Teisingos Paslaptys, moteriški dalykai ir sekretai 25c.
- Iš Gyvenimo Bemokslis Mokykloj 10c.
- Morališkas Kabolos arba burty knyga 25c.
- šlėkštų Malonės arba Majuvkos 10c.
- Kulturiški Piešiniai 25c.
- Dvasiški Vadovai ir Parmazonai arba Dievo Rustybė 10c.
- Krikšč. ir Socializmas 15c.
- Vadas prie Moterystės 10c.
- Negyvėlės Meilės pasakų knygelė 15c.
- Plaukai, Dr. Karaliaus 10c.
- Vadovas ar Mažas Žodynėlis 15c.
- Vabalninkėnų Dainos, surinktos nuo lietuvių 25c.
- Dainos Vasaros Grožybių 20c.
- Apgailėstavimo Balsai, dainų knygelė 15c.
- Pasakos Pritikimai Veselios ir Giesmės 25c.

"Sandara" metams Amerikoje \$2.00 į Lietuvą ir kitas šalis užsirašys \$3.00. Taigi, kurie užsirašys "Sandarą", gaus \$1.00 vertės iš virš paminėtų knygų. Siųskite užsakymusiuo antraštu:

M. G. VALASKAS, 373 Kensington Ave., Chicago, Ill.

MUZIKOS KRAUTUVĖ.

Parduoda Radios visų geriausių išdirbyčių ant lengvų sąlygų.

R. C. A. RADIOLAS, ATWATER KENT, ZENITH, COLUMBIA ir MAJESTIC

Jos. F. Budrik, Inc.

3417-21 SOUTH HALSTED STREET

Telephone Boulevard 4705

Skaitykit ir Platinkit SANDARĄ

GARSINKITES SANDAROJE

BALTIKOS AMERIKOS LINIJA

Isplaukimai Laivu iš New Yorko:

- Polonia Gruodžio 4.
- Lituania Gruodžio 22.
- Lituania Sausio 26.

TAI KELIAS DEL LIETUVIŲ

Kreiplėitės į Vietos Agentus ar į BALTIC AMERICAN LINE 315 So. Dearborn St., Chicago, Ill.

WALMONT CALENDAR Co.

Br. Vargio
Gadynės
Zaizdos
Svetimas
Dievas,
Saliarono
Sapnas

Galilejo
Galilejus,
Vagis,
Audra
Giedrojc,
Genovaitė,
Puikios
Dainos

M. G. VALASKAS

KNYGYNAS — SPAUSTUVĖ — AGENTURA

Parduoda namus, lotus ir farmas.

373 KENSINGTON AVE., Roseland-Chicago.

Telefonas Pullman 0670.

Parduoda laivakortes ant greičiausių ir geriausių laivų.

Siūmėia pinigus į visas dalis pasaulio greitai ir saugiai.

Vosikių rusių išdirba sieninius

Kalendorius

Spausdina nuo mažiausios kortelės iki didžiausios knygos.

Parduoda savos ir kitų spaudos knygas ypatingai teatraliskus veikalus.

Vabalninkėnų Dainos — 25 c., Vasaros Grožybių Dainos — 20c. Apgailėstavimo Balsai — 15 c., Pasakos, Pritraukimai Veselios ir Giesmės — 30 c., Teisingos Paslaptys — 25 c., Vadas prie Moterystės — 15 c., Negyvėlės Meilė — 15 c., Iš gyvenimo be mokslo ir mokykloj — 10 c., Dvasiški Vadovai ir Parmazonai — 15 c., Moraliskas Kabolos — 25 c., Kulturiški Piešiniai. — 15 c.

Prieškaledinis Išpardavimas

DABAR KAINOS YRA NUPIGINTOS

Mes dabar turime pilna pasirinkimą siutų ir overkautų; vyrams, berniukams ir vaikams. Kainos siutų ir overkautų yra nupigintos.

NUO

\$20

IKI

\$45

Pas mus pirkdami dabar jus sutaupsite nuo \$8.00 iki \$10.00

Ant kiekvieno siuto ar overkauto

Atsilankykite tuojaus ir pasinaudokite progą — nusipirkite siuta ar overkautą nupigintomis kainoms. Mes patarnausime jums greitai ir mandagiai.

Bridgeport Clothing Co.

3312 SO. HALSTED STREET, CHICAGO. Telephone Boulevard 1162

PASAULINĖS KATASTROFOS LEDYŲ TEORIJOS SVIESOJE.

Rašo Kapt. Majus.

(Pabaiga)

Tokiu kartotinių dramų žemė yra keletas įvykė, žemės istorijos moksle jos sudaro žemės amžiaus laikotarpius. Kiek vienas žemės amžiaus laikotarpis prasideda laikotarpiu be mėnulio, toliau įgauna mėnulį ir baigiasi to mėnulio susijungimu su žeme. Kiekvieną sykį toks mėnulis su žeme susijungimas labai ją sukreda, sudaro jai naują sluoksnį, kalnynus ir ledų gadyne, pagaliai žemės drebėjimus ir ugnikalnių išsiveržimus. Ateinančioji žemės katastrofa, kurią mūsų busimoji karta turės pergyventi, žinoma galima matuoti tik milijonais metų. Pergyvenus įvykius, kuriuos sukėlė žemės susijungimas su mūsų šių dienų mėnuliu pirm-takunu, atėjo žemėn ilgai tvėręs daug ramumo laikas. Tas be milijonų metų, išplėtė likusieji gyvosios gamtos ir žmonių likavimai, užsiėmę kultūros pumpurai. Tuo be mėnulio laikotarpiu mūsų mėnulis buvo savarankiška planeta, kurios kelias apie saulę turėjo būti netoli žemės. Pagaliai, budamas daug mažesnis už žemę, jis žemės traukos jėga buvo išplėtas iš savo kelio ir priverstas kaip žemės sankelvis su ja drauge eiti apie saulę. Drauge su žeme jis keliavo, bet apie ją nesuikėjo. Tolydžio žemės traukos jėga jį tiek pagavo, jog jis pradėjo sukintis apie žemę. Pritrauktas apie žemę sukintis mėnulis sukėlė žemės didelių sąjūdžių. Be didesnio ar mažesnio žemės drebėjimo, išilgai ekvatoriaus esantieji kraštai pergyveno tvaną. Turbut tada nuskendo Atlantas ir jame buvusi aukšto laipsnio kultūra. Daugybė žmonių giminų baigė savo dienas vandenynų gėlmėse.

Dabar ligi 60 pusių žemės skersmens priartėjęs prie žemės mėnulis sudaro visiems žinomą jūros pulsą, kuris vadinamas potvyniu ir atoslūgiu. Labiau mėnuliui artėjant prie žemės, aišku, žemė jo įtaka sukelti reiškiniai didės ir pasieks milžiniško didžio. Dabar tokia nežymi mėnulio įtaka ir lengvai banguojantį vandens paviršių išsiplės ir ten, kur šiandien dar nepastebima, butent į žemynų paviršių ir žemę supančių atmosferą. Kad mėnulis artėja prie žemės, to reikalo mokslininkai mėgina skaičtėmis išrodyti.

Tuo būdu, ateis laikas, kada žemės vanduo bus sutraukiamas ekvatoriaus linkiu lygį vandenyno juostą ir poliarišką kraštą liks visiškai be vandens. Kai pagaliai per keletą metų žemės skersmens pusių bebus mėnulis arti žemės ir galės ją apibėgti per vieną dieną, tada visi skystieji žemės elementai bus sutraukiami į milžiniškus tvano kalnus, kurie iš vienos pusės eis per Afriką, o kitos — per Ramųjį vandenyną. Savotiška žemės asies padėtis į mėnulio kelio plokštumą paveiks taip, kad kasdien neapsakomo didžio vandens masė iš tų dviejų tvano kalnų pietų ir žemių link per žemės paviršių; ta risis vandens masė lengvai galės skalauti Kaukazo kalnų viršūnes. Tik paliai ekvatorių, tarp tų dviejų tvano kalnų tegalės būti tinkamas gyvybei klimatas, tuo tarpu visame žemės paviršiuje, del mėnulio įtakos ir čiulpimo, oras bus smarkiai išretėjęs ir įsivyras ledo laikotarpis. Dar labiau mėnuliui priartėjus prie žemės ir tuo būdu sumažėjus jo kelionės laikui apie žemę, t. y. kai mėnulis greičiau apeis žemę, negu ji pati apsuka apie savo ašį, anščiau sutraukiami prie ekvatoriaus tvano kalnai dabar kelias išilgai jo. Antrosios išilgai ekvatoriaus keliaujas tvanas bus galutinis. Atmosferos vaizdas bus neapsakomai chaotiškas. Tada sunku bus ats-

kirti dieną nuo nakties, nes mėnulis, budamas arti, smarkiai nušvies jos paviršių. Europos vidurio platumose dusyk per parą bus visiškai saulės ir dusyk tokie pat mėnulio užtemimai. Greit artės didysis ir paskutinis aktas, t. y. mėnulis suskildamas puls į žemę.

Kadangi sulig pasaulinių ledynų teorija kiekvienas mėnulis apie tvirtą branduolį yra apgaubtas gana storu ledo šarvu, tai visų pirma į žemę pasileis mėnulio ledo trupiniai, lėkdami į kometas uodegą panašia srove. Kiekviena tos srovės dalis žers į žemę spirališkus krušus debesius. Tada žemę apgaubs neapsakomo stiprumo ledo (krušos) debesys, susidarys kosmiškos audros, griausmas ir žaibai. Iš pradžių kritę žemėn grynas ledas, toliau bus sumišęs su mėnulio branduolio dalim, skeveldros viena po kitai lėks žemėn, apdrėbdamos ją akmenų ir geležies rudos kruša. Kadangi dabar mėnulio jėgos beveik žemės, tai pasibaigs tos jėgos, kurios laiko žemės rutulį klausinio pavidalu sutraukusios ir vandenį į milžinišką rezervuarą išilgai ekvatoriaus. Dabar žemės rutulys vėl pasidarys visiškai apskritas. Išnyks įvairūs nelygumai, sprogenos t. t. Vandenynų vanduo daugely vietų pateks į priešingą žemės branduolio ugningą masę ir tuo būdu sukels daug aukšto spaudimo karšto vandens šaltinių (geizerių). Nuo ekvatoriaus ligi ašigaliu visur eis požeminiai sprogimai.

Tačiau daug reikšmingesnis bus mėnulio veikimu prie ekvatoriaus sutraukto vandens veikimas. Kadangi tada nebus jokio mėnulio, tai nebus jėgos, kuri jį ten laikytų. Pasidarys tvanas. Dvi milžiniškos tvano vilnys švituoklės dėsniu keletą sykų kelias nuo ekvatoriaus pietų ir žemių linkui ir vėl prie ekvatoriaus. Daugybės gyvų likusių butybių tos tvano vilnys nuplaus į gėlmes. Išlikti tegalės tas, kas gyvena pakankamai aukštoje vietoje.

Mūsų mėnuliui subirėjus, vėl prasidės laikotarpis be mėnulio. Tačiau tuo laiku marsas tiek priartins prie žemės, kad virs jos mėnuliu ir, pagaliai susijungs su ja. Po to, jau žemynų (kontinentų) žemės paviršiuje nebeliks. Aplink visą žemę siubuos vieno milžiniško vandenyno vilnys. Tai bus paskutinis tvanas žemėj, o pati žemė žymiai artės prie saulės, kol pagaliai ten gaus galą.

PARDAVIMAI

ANT PARDAVIMO AR ISMAINYMO.

Namas 2909 S. Union Ave. \$7,000, morgičio. Mainysiu ant mažesnio arba parduosiu už \$14,000.

78 akrų farma Edgewood, Illinois. Nėra morgičio. Mainysiu ant didelio namo arba parduosiu už cash \$8,000.

Klauskite Motiejaus Rudžio pas M. J. Kirą, 3335 S. Halsted St.

Oak Forest, Ill.

INSTITUTION.

Pereitą nedėdienį šios prie-glaudos vedėjų rupesniu čia buvo parengtas koncertas. Mu zika: piano, dainų ir šokių apie 2 valandas palinksmino įnamius.

Prie tam iš mielaširdystės lietuviai ponas ir ponija John ir Anna Paukštis ir pp. Adol-fas ir Kotrina Traškiai aplan-kė ir sušelpė \$2.00 — dviem doleriais J. Lapinską, už tai ta-riu širdingai ačiū.

J. Lapinskas, Institution Ward 39 Oak Forest, Ill.

CHICAGOJE

IS LIETUVIŲ DEMOKRATŲ VEIKIMO CHICAGOJE.

Nors Demokratų partija a-belnai Jungtinėse Valstybėse ir pralaimėjo prezidento rin-kimus, bet nekuriuose valstijo-se laimėjo įvairius vietinius o-fisus arba valdvietes. Musų Illinois valstijos, ypač Cook paviete, Demokratų partija negalima skaityti pralaimėju-sia. Čionai Demokratų parti-ja laimėjo sekančias vietas, Cook paviete;

Sanitary District Trustees: James M. Whalen, Henry A. Berger, ir Ross J. Woodhull. Ant Sheriff, John E. Trager, Ant Board of Assessors; J. E. Conray.

Ant Recorder of Deeds, Clayton E. Smith. Clerk of Superior Court, M. S. Szymczak.

Ant Coronerio, Dr. Herman Bundesen.

Iš dvylikos (12) Municipal Court Judges (teisėju) yra se-ptyni išrinkti demokratai, bu-tent: Frank M. Padden, Fran-cis Borelli, Francis E. Alle-gretti, Donald S. McKinley, Phillip J. Finnegan, M. D. Hartigan, ir James F. Fardy.

Todel ir lietuviams demo-kratams nėra reikalo būti nu-siminus, nors prezidento vietos demokratai ir nelaimėjo, bet užtai daug valdiškų vietų lai-mėjo Cook paviete, tikrenybė-je daugiau negu republikonų partija. O juk Cook pavietas sudaro, dabar beveik didesnę dalį gyventojų negu yra visoj Illinois valstijoje. Sulig 1920 metų cenzu, Cook pavietas tu-rėjo 3,053,017 gyventojų, o visa Illinois valstija 6,485,280 gyventojų. Tai išena biski mažiau negu pusė. Bet jau sulig dabartinių ekspertų ap-skaiciavimų Cook pavietas turi daugiau gyventojų, negu li-kusi dalis visos valstijos.

Taigi laimėjimas tokių vie-tų kaip Recorder Deedy, ir Sheriffas, duoda demokratams didelę spėką, nes tai gali įsta-tyti didelę armiją savo partijos darbininkų, kurie vėliau dirbs ir veikia del labo visuo-menės ir gelbės įgyvendinti Demokratijos principus.

Lietuviai, reikia pasakyti, iki praeitų prezidento rinkimų, labai silpnai veikė Demokratų Partijoje. Bet su praeitais prezidento rinkimais, galima skaityti, kad ir lietuviai ypač Chicagos mieste ir Cook pa-viete, labai žymiai prisidėjo prie Demokratų veikimo.

Jokioj Valstybėj, kuri valdo si per žmonių išrinktus atsto-vus, nėra sveika arba nauinda-ga tai Valstybei, jeigu ją valdo tiktai vena partija. Todel ir čionai Amerikos Jungtinės Val-stijos, reikalinga yra daugiau negu viena partija. Ir per tai

GARSINKITĖS SANDAROJE

lietuviai labai gerai padarys, kad nežiūrės vien į republiko-nus, kaip vien tik galimus šios šalies valdovus.

Kaip jau lietuvių visuome-nei yra žinoma per praeitus prezidento rinkimus buvo iš lietuvių susitvėręs taip vadinamas, Al. Smith For President, Amerikos Lietuvių Centralinis Komitetas. Taip, kad to Komiteto pasidarbavimu, buvo surengta įvairiose Chicagos ir Cook pavietos lietuvių apgy-ventose vietose massmitingai ir laikomos prakalbos už De-mokratų kandidatus, ir aiški-nami Demokratų Partijos principai.

Todel viršminėto Lietuvių Centralinio Komiteto veikėjai sušaukė bendrą susirinkimą, Lapkričio 26, 1928 metais V. M. Stulpino raštinėje, 3255 S. Halsted St., ir tenai nuodug-niai apsvarstė Lietuvių Demo-kratų Partijos Chicagos miesto ir Cook pavieto tolimesnio vei-kimo programą ir ateities klau-simus, nutarė perorganizuoti viršminėtą Centralinį Lietuvių Komitetą.

Kadangi iki praeitų pre-zidento rinkimų Chicagos Lietu-viai demokratai visados veikė po vardu organizacijos Lith-uanian — American Demo-cratic League of Cook County, ir tiktai del išrinkimo ant pre-zidento Al. Smitho, buvo pa-tarta Nacionalės Demokratų Partijos, kad ir lietuviai veiktų tuose rinkimuose po var-du "Al. Smith For President, Lithuanian — American Cen-tral Committee." Todel ant generalio susirinkimo lapkričio 26 dieną 1928 metais, kuriame dalyvavimo didžiumą lietu-vių demokratų veikėjų iš įvai-rių lietuvių kolonijų, buvo vien balsiai nutarta išrinkti naują valdybą iš sekančių:

p. Thomas A. Stencel, pre-zidentas. Advokatas Joseph J. Grish, 1-mas vice-prezidentas. Advokatas Joseph W. Gri-gal, 2-nd vice-prezidentas. p. J. Savickas, 3-čias vice-prezidentas.

NAUJOJ VIETOJ

Buvęs Sandaros Preziden-tas, plačiai žinomas visuome-nės veikėjas Dr. K. Drangelis (Dentistas), persikėlė į naują vietą, 2417 West 63rd Street, netoli Western Avenue, Chi-cago.

Tel. Republic 2266. Valandos nuo 10 ryto iki 8 vak., išskiriant trečiadienį. 10500 Michigan Ave., Rear Chicago, Ill.

Phone Pullman 5950

Waitches Brothers Korporacija
Real Estate — Paskolos — Inšuriniai
10756 Michigan Ave. CHICAGO
B. A. WAITCHES Vėdejas

DABAR YRA LAIKAS PRISIRAŠYTI

Prie

1929 CHRISTMAS SAVINGS CLUB KALĖDŲ KLIUBAS

Yra venas lengviausias budas pinigų tau-pymui. Dėdamas po mažą sumą kas savaitė, ne-jučiomis gale metų gausi čekį su nuosimčiu, kur-is palengvins jums tinkamai prisirengti prie Kalėdų švenčių ir suteiks daug malonumo.

Ateik ir prisirašyk prie 1929 m. CHRISTMAS SAVINGS CLUB dabar, kartu paragink ir savo draugus tą padaryti.

UNIVERSAL STATE BANK
3252 South Halsted Street

p. Vincent M. Stulpinas, se-kretorius.

p. William Sakavich, izdi-ninkas.

Kasos globėjai: p. Thomas Shamis, p. G. Gudze, p. Joseph A. Jankus, p. G. Lukas, Maršalka.

Visi naujos valdybos nariai pareiškė tvirtą pasižadėjimą smarkiai veikti lietuvių tarpe del Demokratijos labo. Val-dyba pasižada kur bus reika-lavimas del sutvirtinimo lietu-vių demokratiškų klubių teikti visokeriopą pagalbą, o kurio-se kolonijose dar nesiranda lietuvių demokratų klubių, tai gelbės vietiniams veike-jams sutverti lietuvių demo-kratiškus klubus. Taip, kad visos lietuvių apgyventos kolonijos būtų pasirėngusios dalyvauti politikoje ateinan-čiuose rinkimuose Chicagos miesto Aldermanų, kurie į-vyks Vasario mėnesį.

Todel kas turėtų kokius rei-kalus Chicagos lietuvių ir Cook pavietos Demokratų Partijos, malonėkite kreiptis prie Lith-uanian — American Democ-

LITHUANIAN DANCE FOLIO
for PIANO SOLO
Containing a choice collection of the most popular Lithuanian pieces

TIK ISLEISTA.

Kaina 75c.

VITAK-ELSNIC CO.
4639 So. Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

Bus. Phone Boul. 0406 Res. Phone Boul. 0527

S. A. ZOLP

Carpenter and GENERAL CONTRACTOR
Business 3331 South Halsted Street
Residence 843 West 33rd Street

Sieniniai KALENDORIAI

Tai Kasdieninės Biznio Akys!

Tik dabar yra BUTINIAUSIAS laikas juosius užsisakyti ateinantiems 1929 metams.

Mes turime didžiausį pasirinkimą visokiausių Kalendorių.

Wall Pockets, Hangers, Japoniškų rankomis Pieštų ir Lietuviškų - Tautiškų.

Užsisakykit tuč-tuojaus nes paskui bus pervėlu

Val-Mont Calendar Co.
373 Kensington Ave. Chicago, Ill. Phone Pullman 0670

ratic League of Cook County, sekretorių: V. M. Stulpinas, 3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

J. F. RADZIUS

Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoje.

Laidotuvsė patarnauja geriausia, ir pigiau negu kiti; todel, jis priklauso prie grabų išdirbystės.

Ofisas: 663 West 18th Street, Telephone Canal 6174

Skyrius: 3238 S. Halsted St., Telephone Victory 4088.

J. LULEVICIUS

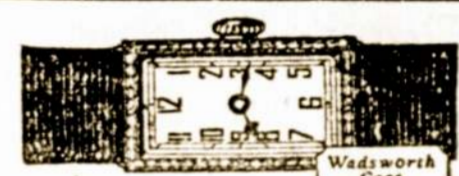
Lietuvis Graborius ir Balsamuotojas Chicago.

Turint reikalą su sermenėmis kreip-kites pas Naujaji Graborių — busit pilnai patenkinti ir tinkamai ap-rupinti. Nes turiu gerą patyrimą Bal-samavime bei lai-dotuvsė. O pigu-mą, mandagumą ir simpatiskumą pa-tirsite patys. Didėle kopyčia veitai.

A. KISSEL BARBERYS

368 Kensington Ave.

No. 104

Wintor Montrest nuo \$8.00 iki \$50.00 Curved to fit wrist. Radium Dial. 15 Jewel Winton Movement.

F. A. Bukauskas

FIRST CLASS WATCHMAKER AND JEWELER

Dealer in all kinds of Diamonds, Watches and Jewelry

Select Your Christmas Gifts NOW

10831 S. Michigan Av.

Julius P. Waitches LAWYER
10756 So. Michigan Avenue CHICAGO
Phone Pullman 5950

A. A. OLIS ADVOKATAS

11 S. La Salle St., Room 2001 Tel. Randolph 1034 — Val. nuo 9-6

Vakarais 3241 South Halsted Street Telephone Victory 0562 7-9 val. vak. apart Panedello ir Pėtrijon.

Tel. Comedore 0968.

ARTHUR F. McCORMICK ADVOKATAS

Res. 10637 So. Park Avenue Bus. 160 La Salle Street.

Phone Canal 6222

DR. S. BIEŽIS GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

2201 West 22nd Street (Cor. Leavitt St.)

Val.: 1-3 ir 7-8; Ned. 10-12 ryta Rezidencija 6640 S. Maplewood Ave. Tel. Republic 7868 CHICAGO, ILL.

A. L. DAVIDONIS, M. D.

4910 So. Michigan Ave. Tel. Kenwood 5107

Val.: nuo 9 iki 11 val. ryte; nuo 6 iki 8 val. vakare

apart šventadienio ir ketvirtadienio

Phone Boulevard 1401

DR. V. A. ŠIMKUS GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

3343 So. Halsted St. VALANDOS:

nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 9 P. M. Nedėlioj nuo 10 iki 12 A. M.

Ofiso ir Res. Tel. Boulevard 5913

DR. A. J. BERTASH

3464 South Halsted Street

Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6 iki 8 val. vakare

Res. 3201 South Wallace Street

Tel. Hemlock 8151

DR. V. S. NARYAUCKAS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

2435 West 69th Street VALANDOS:

Nuo 9 iki 12 ryto; Nuo 2 iki 5 po pietų Nuo 6 iki 9 vakare

Telephone Lafayette 5820

Dr. J. A. PAUKŠTYS

DENTISTAS X-RAY

4193 Archer Avenue

DR. MARGERIS

3421 So. Halsted St. Phone Boulevard 8483

Val.: nuo 11 ryto iki 3 po pietų nuo 6 iki 8 vakare

Šventadieniais nuo 10 iki 12

A. MONTVID, M. D.

1579 Milwaukee Ave., Room 209

Kampas North Ave. ir Robey St. Val.: 1-3 po pietų, 6-8 vak

Telephone Brunswick 4983

Namų telefonas Brunswick 0597

Ultravioletinė šviesa ir diathermia

Dr. A. J. Karalius

Gydytojas ir Chirurgas

3147 So. Halsted St. Tel. Calumet 3294

Ofiso valandos: nuo 9 iki 12 dienos ir nuo 2 iki 9 vakare.

DR. P. PETRAITIS

DENTISTAS

10748 S. Michigan Ave. Res. 10848 So. Prairie Ave.

Office Tel. Pullman 0982 Res. Phone Pullman 3462

Office Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS

LIETUVIS DENTISTAS

4645 South Ashland Avenue Ant Zaleskio Aptikos CHICAGO, ILL.

Tel. Brunswick 0624

DR. A. J. GUSSEN

LIETUVIS DENTISTAS

1121 Milwaukee Avenue Valandos: 9-12, 1-5, 6-8:30 Sekmadieniais pagal susitarimą.

Phone Pullman 0621

Dr. Lewis H. Lippman

PHYSICIAN and SURGEON

11439 Michigan Avenue Chicago, Illinois.

Valandos: nuo 1 iki 2 po pietų nuo 6:30 iki 8 v. v. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 po piet.

DR. ROBERT N. SWINDLE

GYDYTOJAS

Ofisas: 358 East 115th Street Ofiso Telephone: Pullman 0460 Namų Telephone: Pullman 0889

Ofiso valandos: 7 iki 8 val. vakare 7 iki 2 val. po piet. Seređoj: 1 iki 2 val. po piet. Nedėlioma pagal sutartį.